

NEW YORK'TA İKİ AYLAK SANATÇI

CYRILLE MARTINEZ

Fransızcadan Çeviren:
Şirin Etik

AYRINTI

Asilerin,

kaybedenlerin,

hayalperestlerin,

küfürbazların,

günahkârların,

beyaz zencilerin,

aşağı tırmananların,

yola çıkmaktan çekinmeyenlerin,

uçurumdan atlayanların...

dili, sesi

Yeraltı Edebiyatı...

CYRILLE MARTINEZ: 1972 doğumlu Martinez, Paris'te yaşayan bir şair ve romancıdır. Modern dil, argo, sloganlar ve jargon üzerine Fransa'da ve yurtdışında incelemeler yapmaktadır. Diğer romanları: *Chansons de france, L'enlèvement de Bill Clinton* ve *Musique rapide et lente.*

Ayrıntı Yayınları

Yeraltı Edebiyatı

New York'ta İki Aylak Sanatçı

Warhol ve Giorno

Cyrille Martinez

Ayrıntı: 1047
Yeraltı Edebiyatı Dizisi: 105

New York'ta İki Aylak Sanatçı
Cyrille Martinez

Kitabın Özgün Adı
Deux Jeunes Artistes au Chomage

Fransızcadan Çeviren
Şirin Etik

Yayıma Hazırlayan
Aslı Güneş

Son Okuma
Mücella Ezgin

© Cyrille Martinez, 1972

Bu kitabın Türkçe yayın hakları
Ayrıntı Yayınları'na aittir.
Bu kitap Anatolialit Agency aracılığıyla alınmıştır.

Kapak İllüstrasyonu
Sevinç Altan

Kapak Tasarımı
Deniz Çelikoğlu

Dizgi
Esin Tapan Yetiş

Baskı ve Cilt
Kayhan Matbaacılık San. ve Tic. Ltd. Şti.
Merkez Efendi Mah. Fazılpaşa Cad. No: 8/2
Topkapı/İstanbul
Tel.: (0212) 612 31 85 - 576 00 66
Sertifika No.: 12156

Birinci Basım: *Mart 2017*
Baskı Adedi 2000

ISBN 978-605-314-160-0
Sertifika No.: 10704

AYRINTI YAYINLARI
Basım Dağıtım San. ve Tic. A.Ş.
Hobyar Mah. Cemal Nadir Sok. No: 3 Cağaloğlu – İstanbul
Tel.: (0212) 512 15 00 Fax: (0212) 512 15 11
www.ayrintiyayinlari.com.tr & info@ayrintiyayinlari.com.tr

twitter.com/ayrintiyayinevi facebook.com/ayrintiyayinevi instagram.com/ayrintiyayinlari

New York'ta İki Aylak Sanatçı

Warhol ve Giorno

Cyrille Martinez

Ayrıntı Yayınları

Yeraltı Edebiyatı

New York New York ismi, yeni anlamına gelen "new" kelimesi ile kent anlamına gelen "york" kelimesinden oluşur; yani New York, Yeni Kent demektir. New York New York şehri birkaç yıldır, sayıları gittikçe artan ve birçoğu ünlü olan yazara ev sahipliği yapar. Yapılan son araştırmalar, bu yazarların, şöhretlerinin bir kısmını aslında New York New York'ta yaşamalarına borçlu olduklarını gösteriyor. Edebiyat alanında isim yapmak isteyen biri için, New York New York'ta yaşamak oldukça önemlidir.

New York New York'ta yaşayan yazarların New York New York'ta geçen ya da New York New York'tan bahse-

den kitaplar yazıp yazmadıklarını tespit etmek güçtür. Fakat her halükârda, bu kitaplar New York New York'ta yazılmış gibidirler. Diğer yandan, New York New Yorklu yazarlar, New York New York'a iyilik olsun diye New York New York üzerine o kadar da çok yazmazlar.

Ne kadar kısa olursa olsun, yerli yazarlara ait biyografilerin hepsinde daima "New York New York'ta yaşıyor ve New York New York'ta çalışıyor" diye söz edilir.

Yabancı yazarlara gelince, onlar hakkında da bir iki şey söylemek gerekir: Bu yazarların ülkeleri, bölgeleri, köyleri neresi olursa olsun, New York New York'u anımsatırlar. New York New York her dile, her diyalekte, her aksana uyum gösterir. Hemen hemen yaşayan tüm dillere çevrilebilir.

1

New York New York, Yazar Mahallesi oluşturan ilk şehirdi.

Bu mahalle, yazarların kafelerin arka odalarında buluştukları bir yer değildi sadece. Sandalyelerine kurulmuş editörlerin, yazarlara randevu verdikleri bir yer de değildi. Hayır, Yazar Mahallesi'nin mecazi bir anlamı yoktu. New York New York, tamamen yazarlarla dolu bir yerdi.

Günün birinde, bir yazarın bedenen kendini oraya taşıyıp en ünlü romanlarını orada oluşturmaya karar vermesi, diğer New York New Yorklu yazarların "Bak, her şey orada dönüyor, gidip şu ucuz mahalleye yerleşmek lazım; yazmak için iyi bir yer, çok satan bir yazar olmak için bire bir" demeleri için yeterli olmuştu.

Yani New York New York, özellikle yazarlara kucak açan bir mekân sunuyordu. Haberler yazarlar arasında yayıldı; yavaş yavaş ufak yuvalanmalar görülmeye başlandı. Oradaki buradaki yuvalar karma bir alana dağıldı; romancıya özgü unsurlar ve şiirsel görkem, edebi çölün arasına serpildi.

Elbette bu yuvalar başlarda küçüktü. Bir yazarın yolda yürürken ya da alışveriş yaparken bir meslektaşına rastlaması hâlâ nadir görülen bir durumdu. İki yazar birbirinden hoşlanırsa iyi şans, birbirine dayanamazsa da kötü şans derlerdi.

Uzun lafın kısası, yazarlar, sürüler halinde üşüşüyorlardı.

Yazarların oraya hızla üşüşmesiyle birlikte, yazar olmayanlar da aynı hızla artık evlerinde değillermiş gibi hissetmeye başladılar. Yeni gelenler, binaların ortak bölümlerinde karşılaştıklarında birbirlerine zar zor bir merhaba derlerdi. Daha açık konuşursak, buraya yerleşmeye gelen yazarlar, yazarların arasında olmak için geliyordu, yazar olmayan tiplerle havadan sudan konuşmaya değil. Hal böyle olunca, mahallenin yazar olmayanları, yazarlarla diyalog kurabilmek için havadan sudan bahsetmekten daha iyi bir yol bulamıyorlardı. Yazarların muhataplarını

cevapsız bırakışları ya da homurdanarak tek kelimeyle cevap vermeleri ise onların bu meteorolojik sorularının çağın edebiyatıyla hiç ilgisi olmadığını anlatmak içindi. Yazarlar ve yazar olmayanların, "merhaba", "iyi akşamlar" ve nihayetinde geçebilsin diye biri kapıyı tuttuğunda söylenen "teşekkürler" dışında, birbirlerine söyleyecekleri pek bir şeyleri yoktu. Çoğu zaman, bu iki taraf birbiriyle göz kırparak anlaşırdı; bu karşılıklı göz kırpma "Tamam, endişelenme, şimdi seni yakaladım, mankafa!" anlamına gelirdi.

Edebi güçleri bir araya getirmek ya da başka bir deyimle, edebi mükemmeliyet merkezi yaratmak namına, yazarlar kendilerine sunulan bazı avantajlardan yararlanırlardı: Restoranlarda özel menüler, bir alana bir bedava biralar, sinemalarda ve tiyatrolarda kuyruk beklemeksizin özel tarifeler, dükkânlarda öncelikli hizmetler, kütüphanede ek hizmetler, kitapçılarda indirimler, onlara ayrılan park yerleri, kreşlerde öncelikli ilgi, ulu orta sarhoş olmak, uyuşturucu kullanımına göz yumulması gibi...

Bu ayrıcalıkların neticesinde mağazalarda oluşan eksik kazanç, yazar olmayanlardan alınan ek vergilerle dengeleniyordu. Yani yazarlar daha az ödeyebilsin diye, yazar olmayanlar daha çok ödüyordu. Söylemesi ayıp, yazar olmayanlar derneklerde bir araya gelip edebiyatçılara verilen bu ayrıcalıklardan şikâyetçi oldular. Nihayetinde hüküm verildi: Edebi mükemmeliyetin merkezi olarak, New York New York'un Yazar Mahallesi, kendi istisnai kurallarına, kimsenin göz ardı etmemesi gereken kurallara bağlı kalmalıydı. Başka bir deyimle, ya boyun eğeceklerdi ya da cehennemin dibine kadar yolları vardı.

Yazar olmayanlar, savaşmaktan bezginlikle vazgeçtiler. Yazar olmayan kiracıların feshettiği kira sözleşmeleri, yazarların kira sözleşmelerine dönüştü. Yazar olmayan ev sahipleri, evlerini, aldıkları telifleri gayrimenkule ya-

tırmaya hevesli yazarlara sattılar. Yazar olmayanlar kendilerini yaşamın daha tatlı olduğu, daha az vergi ödedikleri muhitlere, edebi uğraşlar dışındaki şeylere katılabilecekleri ve eğer çok isterlerse, yazarların kara listelerine girmeden, güzel havaların gelişinden bahsedebilecekleri semtlere doğru sürdüler. Ve çok şükür, artık ne yazarlarla ne de edebiyatla sinirleri bozulmayacaktı.

Yazar olmayan son kişiler de mahalleden ayrılınca, tanınmış yazarların ev kiralaması için mali teşviklerle bir bölgeleme esası oluşturuldu.

Yazar evleriyle ilgilenen emlak acenteleri, ev kiralamak için yeni bir kriter getirdi: Ev tutmak isteyen yazar, editörünün ya da temsilcisinin kendisine kefil olması koşuluyla, kitabının kurumsal bir yayınevi tarafından 2000 adetten fazla basılacağını ispatlamak zorundaydı.

Hiç kitap yayımlamamış olanlar başka yerde yaşamak zorundaydı. Edebiyat alanında isim yapmak isteyen de orada yaşamaya mecburdu. Bu, ilk bakışta masraflı görünebilirdi; emlak acenteleri de kabul ediyordu ama neticede buna değecekti, görecektiniz. Bugün ödediğinizi yarın geri alacaktınız, önce sembolik miktarlarda, sonra da teliflerle.

Mahalledeki yazar olmayan kişiler; yazarlar için mağazalarda çalışan tezgâhtarlar, yazarlar için bankalarda çalışan bankacılar, yazarlar için emlak acentelerinde çalışan temsilciler ve yazarların istediği diğer hizmetleri (eve servis, teknik yardım, hizmetçi kostümlü ya da çıplak temizlikçiler, eskort servisi ve başka ürünler) sağlayan kişilerdi sadece. Yani, dolaylı olarak edebiyattan beslenerek çeşitli sektörlere uzanan bir yelpaze söz konusuydu.

Yazarlar, sabah ve öğleden sonralarını kendi yazı bürolarında geçirirlerdi. Öğleyin, hızlı öğle yemeği menüleri bulabilecekleri küçük yazar restoranlarına giderlerdi. Akşamları ise, bir şey içmek için buluşurlardı ya da şöy-

le diyelim: Önce bir içkiyle başlarlar, sonra o içki başka içkilere götürür ve bir bardan çıkıp öbürüne gire gire, en havalı yerleri turlarlardı. Daha sonra, henüz kafayı bulmamış olanlar, yalnızca tanınmış yazarların girebileceği gece kulüplerine gitmeden önce, yarı gurme restoranlarda gürültülü masalar oluştururlardı. Nihayetinde, en dirençli olanları, geceyi loş ışıklı çok özel kulüplerde tamamlar, ya rahatlamış olarak ya da bok gibi hissederek oradan ayrılırlardı.

Cumartesi sabahları, yazarlar haftalık alışverişlerini yapmayı alışkanlık edindikleri, ev eşyaları ve edebi kastın yiyecek ihtiyaçlarını sağlayan mağazalarda birbirlerine rastlarlardı. Cumartesi öğleden sonraları kültürel etkinliklere ayrılmıştı, yani yazarlar müzelere, galerilere ya da filmlerin özel gösterimlerine giderler, sonra geberene kadar, köpek gibi içtikleri o içki cümbüşlerinden birine verirlerdi kendilerini.

Hava güzel olduğunda yazarlar, pazarları parkta devasa piknikler düzenlerlerdi. Hava kötüyse, evde takılmayı tercih ederlerdi. Çişe gitmek dışında divandan kalkmayan, eşof manını esnete esnete şekilsiz hale getiren tembel kütleler, şekerleme yapmakla televizyon izlemek arasında salınırlardı. Yıkanmaya çok üşendiklerinden, bir yazarı kış vakti, parti sonrasının sabahında görmek pek hoş bir şey değildi.

Neyse ki, bahar ve yaz mevsimleri daha canlıydı. Yazarlar otobüs kiralar, rahatlamak için köylere ya da deniz kenarlarına giderlerdi. Bugünlere, uzatılmış hafta sonlarına, "konferans", "seminer" ya da "çalışma günleri" derlerdi.

Bu alanın dışında, New York New York'ta başka yazar bulunmuyordu. En azından, resmi olarak.

İlk başta planlanana göre, Yazar Mahallesi edebiyatta tür konusunu önemsemeyecekti. Yazarların arasında hepsi mevcuttu: romancılar, şairler, oyun yazarlarıyla birlikte romancı, şair ve oyun yazarı olmayanlar. Oysa, bazı New York New Yorklu şairlerin ev başvuruları, emlak acentelerinin dayattığı yayımlama ve tiraj kriterlerine göre sistemli bir şekilde geri çevriliyordu. Daireler daha iyi başvuru sahiplerine tahsis ediliyordu: kitabı 5000 adet basılan romancılar, kitabı 8000 adetten fazla basılan romancılar ve kitabı 10.000'den fazla basılan romancılar. Hiçbir şair, bir romancı arkadaşıyla aynı daireyi paylaşarak bile olsa, Yazarlar Mahallesi'nde oturamıyordu. Aynı şey,

oyun yazarları ile romancı, şair ve oyun yazarı olmayanlar için de geçerliydi.

Mahalledeki şairlerle birlikte romancı olmayanlar da giderek azaldılar, şehrin geri kalanına yayılıp yazar olmayanların arasında yaşamaya başladılar. Bu da yaşayacak yer bulmalarını ve edebi alanda görünür olmalarını zorlaştırdı. Sadece birkaç düzine ya da biraz daha fazla romancı olmayan yazarı saptamak için insan, neden kalkıp da kahrolası zamanını tüm çevreyi tarayarak tüketsin ki? Bir Yazarlar Mahallesi yaratıldı ve işler kolaylaştı: Orada ikamet ediyorsa yazardır; etmiyorsa değildir.

Şiirin görünür olması konusunda hassas olan bazı girişimciler, bu duruma çözüm olarak bir Şairler Mahallesi oluşturmayı önerdiler. Şehrin onayına sunmak üzere bir teklif yazdılar; cevap, "Neden olmasın?"dı. Ve iki yazar, bir şair, bir eleştirmen, bir köşe yazarı, bir eğitimci-eleştirmen, bir yazar-profesör, bir kütüphane küratörü, bir sözlük yazarı, bir kitap eleştirmeni ve bir kültürel gelişim direktöründen oluşan bağımsız bir değerlendirme komitesi belirlendi. Oldukça ünlü bir şairin başkanlığındaki komite teklifi inceledi; altı ayın sonunda gelen uzman raporunda şunlar yazıyordu:

"Profesyonellikleri meşru yayıncılar tarafından kanıtlanmış şairler için bir yerleşim yeri amaçlamanın dışında, yazarlara kendi projeleri için imkân tanınırken bir Şairler Mahallesi oluşturmanın, mahalle sakinleriyle edebi yaratım arasında nasıl aktif bir ortak yaşam geliştireceğini gerçekten anlamıyoruz. Halkın, yazar ve kitaplarıyla buluşması? Önerilen eylemlerin edebi etkisi? Bölgesel dayanak? Orta vadede gelir sigortası? Tüm bu unsurlar atlanmış durumda. Gazetelerdeki inceleme yazılarına ayrılan ödeneklerin şiir alanında epey yetersiz olduğunu da eklersek, bu teklifin tamamen şairlerin ihtiyaçlarını ve beklentilerini içerdiği kanısındayız. Bu durumda kendi-

mize şunu sorabiliriz: Yeni bir dinamik teşvik etmek yerine böylesi bir yerleşim yeri istemek, şiiri kimsenin içine girmeyeceği ve yine kimsenin oradan çıkamayacağı bir alana hapsetme riski taşımıyor mu? Bir tür kenar mahalle? Teşekkürler, biz almayalım."

"Anlaşıldı" diye yanıt verdi girişimciler (alınmış halde), "eğer durumu böyle görmek istiyorsanız sorun değil, projeyi rafa kaldırırız. Ama daha sonra şikâyet etmeyin. Başarısızlık durumunda, bunun ilk sorumlusu siz olacaksınız."

O günden itibaren şairler, yazar kategorisi içinde sayılmaz oldular. Onlar şairdi, nokta. Saygın olmasına saygındılar kabul, ama uzak bir çağın temsilcisiydiler. Kendilerini bugünün gerçekliklerine uyarlamada zorluk çektikleri açıktı. Sevilseler de durum buydu. Şiiri ve şiirsel unsurları zaman zaman kullanmak hiç fena olmuyordu: Yani şairler olmadan da onları ve iki binden az okuru olan kitaplarını kullanmak mümkündü ve hâlâ mümkün. Ne de olsa roman şiirsel, romancı da bir şair ruhuna sahip olabilirdi. Merhum muhteşem şairlerden New York New York'ta, diğer yerlerde olduğu gibi, yeteri miktarda vardı, yani halihazırda yaşayan birkaç şairi kimse takmak zorunda değildi.

İnsanlar, şairlerden geçmiş zaman kullanarak söz etmeye başlamışlardı. Onların yok olduğu söyleniyordu. Şairlerin nesli tükenmiş, sona ermişti. Hayatlarını, hikâyelerini yaşamışlardı; güzel ve trajik bir hikâye, roman için mükemmel bir konu. Şimdiyse, şiirin geçmişteki el değmemiş saygınlığını koruyup bu efsaneyi gelecek kuşaklara yaymak ve ortadan kaybolmak onlar için en iyisiydi. Kitapları 2000 adet basılan bir sanatçı olarak yaşamaktansa, ölü bir şair olmak daha iyiydi. Böylece New York New York, kendisini şairsiz bir diyar, muhteşem romancıların şehri olarak sunabilirdi.

Bir yıldan daha az bir süre sonra, Yazarlar Mahallesi çok moda olmuş, New York New York'ta takılabileceğiniz en havalı muhit, yaşamak için can atılan bir yer olup çıkmıştı. Çoksatar bir romanı olan her yazar burada oturmayı vazife edinmişti.

Bu mahallede oturmak isteyen herkesin bir roman yazıp yayımlatması gerekiyordu. Roman piyasası da bundan nasibini aldı. Tonlarca yeni roman basıldı. Kitapçılarda öyle çok roman vardı ki, artık şiir ve kurmaca dışı kitaplara yer bulunmuyordu. "Yeni Çıkan Romanlar" kısmı kitabevlerinin tüm katlarını ele geçirdi.

Devir romancıların, genç romancıların devriydi. Her zaman söyleyecek bir şeyleri vardı: hazırcevap bir yorum, tam on ikiden vuran bir tespit. İnsanlara rehberlik etmek, onlar için bir ihtiyaç, kendilerini tanınır kılma biçimiydi. "Dünya Vizyonu" denen özel bir şeye sahip olduklarını söylüyorlardı. Böylece bazı görüler ediniyorlardı ve bunlar da daima küresel anlamdaki dünya hakkında endişeler taşıyordu. Her yeni Dünya Vizyonu barlarda, restoranlarda, kamuoyu tartışmalarında ve yerel medyada yapılan konuşmalarda analiz ediliyordu. Yazarlar da her analizin sonunda, bu konu hakkında kitap yazıp yazmamaya karar veriyorlardı. Bir film ya da en azından bir senaryo? İçinde yaşamak zorunda olduğumuz dünya hakkında kişisel ve duyarlı bir görüş belirlemek için içgörülerine itimat ediyorlardı, yani sizin anlayacağınız, biz de bunu kabullenip günümüz romanlarını okusak iyi olurdu. Kendi aralarında memnuniyetle, otuz yaşını doldurmadan başarıya ulaştıkları için nasıl da gurur duyduklarından bahsediyorlardı. Başarıya ulaşmak fiilini geçişsiz olarak kullanmayı bir alışkanlık haline getirmişlerdi. Taslak bir metni çoksatar bir kitaba dönüştürmeyi başarıyorlardı, kısacası (diğerlerinin aksine) başarılı oluyorlardı. Güçlü bir başarma duyusu takıntısıyla, dönemlerinin edebiyatını şekillendiren bir katiyet kazanıyorlardı. Eleştirmen arkadaşları, onları çağının ruhunu yakalayan, günümüz değişimlerini betimleyen, geleceğin yollarını tasavvur eden birer yetenek olarak görüyordu. İlk kitap bir gençlik itkisiydi; ikinci kitapsa sonraki eserlerini tek bir yapıtta pekiştirmeye çabalayan olgunluk dönemi çalışmasına, yani üçüncüye bir geçişti.

Kendi kuşaklarının en önemli sesleri oldukları gerekçesiyle (Bunu anlamak için onlardan ne kadar alıntı yapıldığına, nasıl etki yarattıklarına bakmak yeterliydi), o mahallede yaşamayı talep ettiler ve bunu güvence altına

aldılar. Yaşlı bir romancı ölür ölmez, dairesi yeni bir çoksatar romancıya devrediliyordu. İşte böylece, Yazarlar Mahallesi onların olmuştu.

New York New York'ta roman üretimi durmaksızın devam ettiği, herkes genç romancılar gibi olmak istediği, her gün yeni romancılar türediği ve her yeni romancı oraya taşınmak istediği için, Yazar Mahallesi doygunluk noktasına ulaşmıştı. Oturulacak tek bir daire kalmamıştı, herhangi bir bodrum katı ya da kiralayacak ufacık bir oda dahi yoktu. Basılı kitap, çeviriler, uyarlamalar, incelemeler, alıntılar, metin yorumları, kongreler, konferanslar, sempozyumlar, ödüller, hibeler de dahil olmak üzere, 10'dan fazla kitap yayımlamış tanınan bir yazar olsanız bile, şu cevabı alırdınız: Üzgünüz, şu an elimizde hiçbir şey yok. Talep arzı aştı, çok fazla edebiyat var, ama yeteri kadar ev yok.

Kiralar birden fırladı. Yazarlar Mahallesi çok pahalılaştı, şehirdeki en zengin muhitlerden biri haline geldi. Yazarların çoğu, bu semtte yaşamanın yanına bile yaklaşamıyordu.

En başından beri orada olan yazarlar, bir nevi oranın kurucuları, o mahalleye ilk gelenler, aynı zamanda orayı ilk terk edenler oldu. Çatı katı dairelerini roman yazmak için mahalleye taşınan televizyon tiplerine, oyunculara, gazetecilere ve finans sektöründeki kişilere sattılar. Bu televizyon tipleri, oyuncular, gazeteciler ve finans sektöründekiler, Yazarlar Mahallesi'ne taşındıktan sonra kitap yayımlatmakta ısrarcı oldular. "Biz artık yazarız. Çoksatar yazmanın kuralını biliyoruz" diyorlardı. Bu durum, kitapçılarda büyük patlama yarattı.

2

John ve Andy'nin müstakbel ebeveynlerinin ortak bir noktaları vardı: New York New York'ta doğmamışlar, ama New York New Yorklu olmuşlardı. Sefalet içinde art arda film izleyip durdukları, Tanrı'nın unuttuğu bir yerde, vatandaşlık başvurusunda bulundular. Birkaç hafta içinde dosyaları için gereken evrakları toparlayıp, formlar doldurup, resmi evrakların sonuna imzalarını da iliştirerek, "ilgili makama" yazıp yolladılar. Durumları gözden geçirildikten sonra, Göç Araştırmaları Komisyonu onları sağlık muayenesi için çağırmış, aynı zamanda politik fikirleri konusunda otoriteleri aydınlatıp yetenekleri ve şehre sunabilecekleri profesyonel nitelikleri hak-

kında onları bilgilendirmelerini istemişti. Nihayetinde bir elleri göğüslerinde diğer elleri havada, bu büyük şehir içinde yaşayacaklarına, daha da önemlisi çalışacaklarına dair yemin ettiler.

Gelen göçmenler için hâlâ kamusal bir tören düzenlendiği görkemli bir dönemdi. Amaç, onları iyi karşılamak ve kutlamaktı. O gün adeta bir yaz havası vardı; aslında mevsim yaz değildi, sadece onun gibiydi. Siyalitik üretimi ısı yayan sokak lambası sistemi, halka açık alanı ameliyat masası gibi aydınlatıyor, gölgeleri yok edip yapay ısı yaratıyordu. Hava güzel ve sıcaktı; genel bir coşku yaratmaya elverişliydi. Her şey sıcaktı, her şey aydınlatılmıştı. Loş, karanlık sokak kalmamıştı, bu büsbütün aydınlanmışlığın egemenliğinden kaçış yoktu.

Hepimizin bildiği üzere karanlık işlerini gölgelerin içinde halletmeyi seven suç, burnundan soluyordu.

Herkesin güvenliği için, olabildiğince aydınlatma. İşte slogan buydu.

Böylece bu ilk günde göçmenler, şehre gelişlerini azami bir güvenlik hissi eşliğinde kutladılar. Tipik halk şenliklerine özgü, süslenmiş yürüyen platformlardan oluşan geçit töreninin etrafına çağrıldılar. Ortalık, adeta bir karnaval ya da evlerine dönen askerler ve yıldız sporcular için düzenlenen karşılama törenleri gibiydi. Ama bu sefer durum başkaydı. Günün yıldızı, göçmenlerdi.

Platformların önünde, serbest çalışan bir tiyatrocu koşuşturup duruyordu. Miktarı sonsuza dek sır olarak kalacak bir ücret karşılığında gerekli atmosferi oluşturuyordu. Operasyon üç maddeyle özetlenebilirdi:

1) Tekdüze bir sesle hoparlörden şarkı söylemek,
2) Gelip geçenleri, kendi söylediği şeylere eşlik etmeleri için cesaretlendirmek,
3) İnsanlara el sallamak.

Garip, karşılıksız el sallamalar... Şehir boştu, günlerden pazardı. İnsanlar ya maç izlemek için evlerinde oturuyorlardı ya da hafta sonu temiz hava almak için bir yerlere gitmişlerdi; bu durumda kim bu el sallamaları üstüne alınıp icabında karşılık verebilirdi ki? Boş şehir, boş sokaklar, boş binalar, ıssız kaldırımlar, izleyicisiz bir gösteri ve platformun üzerinde el sallayan insanlar.

Bu törenin manası neydi? Bu hareketler nasıl yorumlanabilir? Neden el sallayıp duruyorlardı? Kimse el sallandığını görmüyorken ne diye el sallanırdı ki?

Tüm bunlara rağmen, bu sıcak öğleden sonraya çöken delilikle birlikte John ve Andy'nin müstakbel ebeveynleri, bu el sallama işini göz dolduran bir şevkle yerine getiriyorlardı. El sallamak için el sallıyorlardı. Çünkü bu, protokolün bir parçasıydı. Çünkü sallanan eller, bu muhteşem şehirde yaşamaya başlamadan önce onları yerleşmeye hazırlayan bir başlangıç gücü veriyordu. Üstelik el sallarken öpücük de yolluyorlardı.

Yol boyunca konuşlandırılmış hoparlörler partinin temposunu düzenliyordu. Partide çok fazla bas sesi vardı. Zaten parti dediğin bas sesleri olmadan gerçek bir parti sayılmazdı. Bir şey eksik olurdu, yani bas sesi. Son ses çalan bir bas, migreninizi ayyuka çıkarmak için harika bir yöntemdi. Bu yüzden, en hafif ağrılardan bile muzdarip olmaya yatkın Bay Andy'nin bundan kaçması olanaksızdı. Migren için birebir olan tüm bu güm güm seslerinin sonuçlarına katlandı ki, bu epey talihsiz bir durumdu; çünkü gün daha da fazla uzuyordu.

Saatler, en ufak bir yorgunluk belirtisi göstermeyen bağımsız sanatçıların performanslarıyla geçip gidiyordu. Hâlâ çok fazla bas sesi ve sallanan el vardı. Geçit töreni uzadıkça uzuyordu. "Bu kadarı da fazla, bitsin de kurtulalım artık" diye söylendi John'un müstakbel anne ve babası. "Tüm sokak ve bulvarlarda taban tepmeyeceğiz

herhalde, değil mi?" diyerek Andy'nin anne ve babası lafa karıştı (Kader işte, iki aile de birbirine yakın yerlerde duruyorlardı). "Şu tören artık bitse de eve gidip biraz huzur ve sessizlik bulsak" dedi dördü de aynı anda.

Uzun süre bir işaret beklediler. Mesela gece çökse ya da yoğun bir ışık düşse, saatin geç olduğunu ve törenin bitişini müjdeleyen bir şey olsa. Ne yazık ki, törenin hızını kesecek ya da protokolü bozacak hiçbir şey yoktu. Gece çökmüyordu.

Ya da daha ziyade siyalitik lambaların etkisiyle gece ışıldıyordu; ay ve yıldızlar da yapay ışıktan oluşturulmuş gökkubbenin arkasına tıkıştırılmışlardı. Yirmi dört saat durmaksızın gerçekleştirilen geçit töreninin sonunda aileler, yürüyen platformlarla bir bir evlerine bırakıldı.

"Gebermek üzereyim!" dedi Bayan John, kendini cumbadanak kanepeye atarken.

"Bu kadarı bana yetti!" diye bağırdı Bayan Andy, saçını tekrar yıkayıp yıkamamayı düşünürken.

"Nihayet eve geldik!" dedi Bay John, bir bira açıp kendini koyuverirken.

"Bir ilaç içmezsem şimdi öleceğim!" diye bağırdı Bay Andy ecza dolabını açarken.

Bu sözlerin ardından John ve Andy'nin müstakbel ebeveynleri yaygara koparmaksızın, sürünerek yatağa girdiler, gözlerini yumup hızla uykuya daldılar.

Ve ertesi sabah hemen işe koyuldular.

Böylece diğer yeni yurttaşlar gibi, John ve Andy'nin müstakbel ebeveynleri de New York New York kitaplarına daldı, New York New York filmlerini izledi, New York New York müziklerini dinledi, New York New York'taki sanatı görmek için müze ve galerilere gitti.

Kendilerine bir kitap almak isterlerse, öncelikli olarak New York New Yorklu bir yazarın kitabını seçiyorlardı. Bir albüm, konser ya da sinema bileti almak isterlerse, New York New York ile ilgili bir albüm ya da film tercih ediyorlardı.

Şehirleri için sanatsal ve kültürel bir seferberlik ilan etmişlerdi.

Bir keresinde, Andy'nin müstakbel ebeveynleri bir sanat eseri satın almak istediler ve New York New York sanatının muhteşem biçimde vücut bulmuş hali olarak nitelenen bir sanatçı tarafından imzalanmış bir *mixed-media*'da* karar kıldılar. Bütçelerini hesaplayıp sanatçının temsil edildiği galeriye gittiler.

Galerinin girişinde, tek parça gibi görünen, ahşap ve reçineden yapılmış bir resepsiyon masasıyla iskemle vardı. Galerinin mobilya dekorasyonu için görevlendirilmiş bir sanatçının eseriydi. Kıvrımlı biçimi, ne için kullanıldığı hakkında insanlara hemen fikir veriyordu. Bu resepsiyon masasının gerisinde, bilgisayar başında genç bir kadın oturuyordu. Arkasında, intihara meyilli homoseksüel bir matematikçinin diş izlerini taşıyan siyanürlü bir elma logosu görülüyordu. Gey matematikçi, bilim camiasının çektirdiği işkencelere maruz kalmış ve buna daha fazla dayanamayarak elmayı ısırıp ölmüştü. Ya da tam aksine bu, annesinin dediğine göre, odasının her yerine kimyasal madde depolama eğiliminden kaynaklanan bir kazaydı. Veya bunun da tam aksine matematikçi, bu hareketiyle, rivayete göre en sevdiği film olan Pamuk Prenses'i hastalıklı bir şekilde canlandırdığını görmemizi istedi.

Genç galeri asistanı bu teknolojik ürünü kullanırken, kimya, Pamuk Prenses ve homoseksüelliğe dair bu hikâyeye tamamen kayıtsızdı. Andy'nin ebeveynleri ise ellerini arkada bitiştiriyor, ceplerine koyuyor, kollarını kavuşturarak onun dikkatini çekmeye çalışıyorlardı. Ama orada dikilmelerine rağmen, kadın, Andy'nin müstakbel ebeveynlerine neredeyse hiç aldırış etmedi. Andy'nin müstakbel babası, parmaklarını masanın cilalanmış yü-

* Aynı sanat eseri içinde farklı sanat dallarına özgü malzemelerle üretilmiş yapıt. Örneğin; resim, müzik ve sinema öğeleri içeren bir gösteri – mixed media– olarak adlandırılabilir. (ç.n.)

zeyinde tıklatmaya başladı. O şeytani, ritmik, plastik ses yalnızca tek bir şeyin peşindeydi: Bilgisayarın arkasındaki kızın dikkatini çekmek. Kızsa "İplemiyorum bile" der gibiydi. Genç kızın düşüncelerinin tercümesi yalnızca yazarı ilgilendiriyor. Kız tamamen bilgisayarının ekranına odaklanmıştı.

En nihayetinde gözlerini kaldırıp Andy'nin müstakbel ebeveynlerine, "Evet?" dedi. Bu beklenmedik "evet" bir mübadele başlattı. Bu sırada, düşünceleri bilgisayarıyla bağlantılı olan bu genç kadının galeri sahibi olmadığını öğrendiler. İşe bakın ki, galerinin sahibi genç bir kadın olmasa da yine de bir kadındı. Bir kadın galerici. Galeri sahibine (Ona, Suzanne diyeceğiz) telefonda kısaca Andy'nin müstakbel ebeveynlerinin niyetinden bahsedildi ve o da ofisinden çıkıp asma kata geldi. Böylelikle galeri sahibi olarak Suzanne, onlara bu genç sanatçının işlerinin bulunduğu sergiyi gezdirdi. Sanatçının genç olması onun dünya çapında ün yapmasına engel değildi; hatta tam tersiydi.

Andy'nin müstakbel anne babası sergi boyunca ilerlerken, istedikleri türden bir objeye rast geldiler. Önünde bir süre durdular, daha iyi kavrayabilmek için önce yaklaşıp sonra geri çekilirken Suzanne'e kulak verdiler. Suzanne, işin dahil olduğu fikirsel yaklaşımı, taban aldığı görsel sanat dağarcığını, ifade ettiği sanatsal dilini ve her şeyden önemlisi, bunu takiben gelmesi muhakkak olan gelecek işlerin gücünü açıklıyordu. Sonra Andy'nin müstakbel ebeveynleri, objenin üretim koşullarına ve halihazırda işe yönelik kredi çekmiş olan müzelerin listesine dair pratik bilgiler edindiler. Doğru tercih yaptıklarına ikna olmuşlukla büyüyen bir coşku hissediyorlardı. Sanatçının psikolojisi, dürtüleri, hataları ve kaygılarıyla ilgili anlatılan hikâyelere gülüyorlardı, ta ki objenin indirimli fiyatını duyup, sessizliğe gömülene dek. Bir

sinek, galerinin etrafında vızıldayarak uçtu. Titreşimli yörüngesi ortama hâkim oldu. Bazı durumlarda, bir sineğin uçuşunun büyüleyici olabilmesi inanılmaz bir şey.

Sinek bir şeyler yedi, yediklerini kustu, vızıldayarak uzaklaştı; Andy'nin müstakbel ebeveynleri tek kelime söylemedi. Bayan Andy yanaklarını şişirdi, içindeki havayı sesli bir şekilde dışarı üfledi; gözlerini devirdi, titizlikle tırnaklarını incelemeye koyuldu. Bay Andy, cilalanmış zeminde ayaklarını sürüdü, bakışlarını önce biraz sağa, sonra biraz sola ve sonra da boşluğa kaydırdı. Karı koca birbiri ardına boğazlarını temizlediler. Tekrar konuşmak için gerekli gücü bulduklarında, biraz düşünmeleri gerektiğini söylemek için galeri sahibine, yani Suzanne'a seslendiler.

Suzanne başını salladı. "Akıllıca bir karar, satın alınacak şey üzerine düşünmek gerekir" dedi. Yine de ellerini çabuk tutmalarını tavsiye edip başkalarının da bu objeyle ilgilendiğini anlattı. Aslında küçük bir kaporayla onu ayırtmak mümkündü.

Komiktir ki, galeriden ayrıldıklarında Andy'nin müstakbel ebeveynleri telefon numarası ya da adres bırakmadıklarını fark ettiler.

Kabul etmek zorundaydılar: New York New York'tan sanat eseri alabilecek bir gelirleri yoktu.

Andy ve John'un müstakbel ebeveynleri bu talihsiz olaya rağmen, kendilerini New York New York yaratımlarıyla özdeşleştirmeye devam etti. Şarkı söylediler, dans ettiler, New York New Yorkluları okudular. Her yerde New York New York'u gördüler. New York New York'tan gelen her şey bangır bangır onlara hitap ediyordu. Durmaksızın New York New York'tan bahsediyorlar, hatta bir o kadar da düşünüyorlardı.

Çok çalıştılar ve çocukları oldu.

John ve Andy'nin aileleri birer erkek çocuk sahibi oldu: biri John, diğeri Andy. John ve Andy New York New York'ta doğdu, örnek alınası bir eğitim aldılar, bir diplomayla tasdiklenen lise eğitimini tamamladılar.

Andy, görsel iletişim alanında çalışmaya başladı. Ayakkabılar, kutular, şişeler, fırçalar, taraklar, yastık kılıfları, çamaşır makineleri, kırbaçlar, oyuncak şeklinde silahlar, silah şeklinde oyuncaklar tasarladı. Ondan bir oyuncak istediyseniz bir oyuncak, bir mücevher kutusu istediyseniz bir mücevher kutusu alıyordunuz.

Fakat birkaç ay çalıştıktan sonra Andy'nin bakış açısında bir değişim oldu. Bu değişimin sebebi geçen zaman

mıydı? Ya da bunun aksine, kendisine her ne olursa olsun geçip giden zamana karşı bir önlem alıp bu zamandan yararlanabileceğini ve değişebileceğini söyleyen Andy miydi? Kesin olan bir şey var ki, Andy bazı iç hesaplaşmalar yaşadı. Çok fazla şişe, çok fazla ayakkabı? İşinin siparişlerle, boyutlarla ve bakış açısını kısıtlayan reprodüksiyonlarla sınırlanmış olduğunu hissetti mi?

Eğer sanatçının insanların almak zorunda olmadığı şeyler ürettiği doğruysa, Andy, her nedense, bunları onlara sunmanın iyi bir fikir olduğunu düşündü ve ardından evet, Andy çalışma alanını görsel iletişimden sanata doğru çevirdi.

Andy diziler oluşturmaya başladı. İlk dizisi, *Hantallar* adını taşıyordu.

Hantallar'ın ana prensibi fabrikada yapılmış gibi görünen, ancak asıl işlevleri açısından hayati önem içeren bir parçası eksik imal edilmiş nesneler yaratmaktı. Bu nesneler kusursuz bir görüntüye sahipti; kullanışlı, işlevsel, çekici, eksikliklerini açığa vurabilecek herhangi bir görsel işaretten yoksun.

Ama yine de...

Bunu aklında tutarak bir kamera çizdi ve bu çizim üzerinden bir prototip oluşturdu. Vizörü sorunsuz çalışıyordu; güçlü bir zum fonksiyonuna, çoklu işlevselliğe, mükemmel bir gövdeye ve elde rahatça taşınan bir biçime sahipti. Ne dijitaldi ne de film saran bir otomatı vardı. Sonuç olarak görüntü üretmeye elverişli değildi. Bununla nasıl fotoğraf çekilebilirdi? Fotoğrafı zihninde çekip çektiğin anı da hafızana kaydedecektin, o kadar.

Andy pürüzsüz hatları olan, içi rahat, çağdaş tasarımlı, alıcılar nezdinde aracın değerini yükselten binlerce zımbırtıya sahip bir araba tasarladı, fakat onu hareket ettirecek güçten ve benzin deposundan yoksundu. Hareketsiz bir arabaydı, otoyolda cezaları biriktirip çekiciyle

alınıp götürülmekten başka işe yaramayacak külüstür bir demir yığını. Hareket etmeyen bir arabaya nasıl olur da otomobil denebilirdi? Andy istifini bozmadan açıkladı: Bu, otomobil gibi düşünen bir arabayı konu alıyor.

İkinci dizinin adı *Hayretverici Nesneler*'di. Şu silaha bakın. Her şey onun düşmanı vurma becerisine inanmanıza yol açıyor; tahmin edebileceğiniz üzere birer dipçik, namlu, hazne, sürgü ve şarjörle donatılmış. Ateşlenebiliyor. Bir patlama yaratıyor. Bir mermi atıyor. Düz mantık bir silah; acıtıyor, öldürüyor. Oysa nişancı –huzur içinde yatsın– bunu kullanmak suretiyle yaptığı atışın kendisine döneceğini öğrenecek. Son ana dek merminin hangi yöne gideceği bilinmiyor. Bu, bir miktar kuşkuyla, kuvvetlere yeniden bir denge sağlayabilen ilk silah. Ateş etmeden önce, silahın sahibi belirli soruları sorgulamadan geçemiyor. Kurşun düşmana mı zarar verecek? Yoksa kendi yüzünde mi patlayacak? Düello kimden yana sonuçlanacak? Kim haklı? Nişancı mı? Kim haksız? Vurulan kişi mi?

Aynı tarzda, bir de *Kirli Çamaşır Makinesi* vardı. Yani, fonksiyonları klasik bir çamaşır makinesine uygun, ama kirli suyu emme sistemi sayesinde çamaşırı döndürürken, temizlemekten çok pisleten bir makine. Çamaşırları bu programdan daha fazla pisletecek bir şey daha yoktu.

Andy, görenlerin stereo müzik sistemi sanacakları bir stereo müzik sistemi tasarladı. Bunun gerçeğinden farkı ne mi? İşte amaç da bu. Andy sürprizleri kendine saklamayı tercih ediyordu. *Çifte-Cinayet Silahı* ve *Kirli Çamaşır Makinesi*'nin ilkelerini bize sunarak gereğinden fazla bile konuşmuş oldu; elbette bu, onun niyetlerini size aktaran bizim için de geçerli.

Andy kendini bir tuvalet geliştirmeye verdi; tuvalet lağım sisteminin tersine çevrilmesi ile... Ne olduğunu anlatamayacağım. Bazı müşteriler şikâyette bulundu. Sa-

nat direktörü duyarlı davrandı. Durumu patrona aktardı. O da asıl hissedara söyledi. O da oldukça çekici sekreterinin yazdığı mektubu kendi yazmış gibi imzaladı. Sekreterin adı Lisa'ydı; adeta New Yorklu olmanın vücut bulmuş haliydi: zarif, soğuk, mesafeli... Onu bir kere tanıyıp nasıl ele alacağınızı bildiğinizde, bu özelliklere ne derece sahip olduğunu fark ediyordunuz. Neyse, biz devam edelim.

Duyarlılık yoksunluğu ve bütçeyi kişisel kullanımı için suistimal ettiğinden kovulan Andy, bir gece kaynaklardan mahrum kalmış bir halde, kendini kapının önünde buldu. Geçimini sağlayan ödenek ve annesinin ona sağladığı kalacak yer ve yemek desteği olmadığına göre, iş aramaya koyulması iyi bir fikir gibi görünüyordu.

John, okuldan ayrıldıktan sonra, nerede iş bulursa oraya gitti. *Business Quarter*'da, komik olsun diye *Wall Street* adı verilmiş bir ofiste, becerisiyle ipleri eline aldı, sezgisi ve muazzam kabiliyetiyle de işlerin akışını sağladı, finansal matematik bilgisini ortaya koydu.

John, bütün gün türev değerlendirmeyle gelen boş zamanı, çekici iş arkadaşı Paul'e giderek daha fazla sarkarak dengeliyordu; çünkü Paul, aman Allah'ım, taş gibiydi. Paul, bir nevi Lisa'ydı. Lisa'yı biliyorsunuz, az önce bahsettik: güzel, uzun, dal gibi ince yönetici sekreteri.

Ne var ki Paul erkek homoseksüelliği konusunda ağzının tadını hiç bilmiyordu, onun homoseksüelliği tamamen lafta kalan bir şey olsa da.

Kör şeytan! Paul'ün uyarıları, John'un arzularını uyandırmaktan başka bir işe yaramıyordu. John sembolleri bıraktı, metaforları bir kenara koydu, daha açık seçik sözleri tercih eder oldu.

Hadi, biraz daha yakından bakalım. John zamanını bir işverene satıyordu, ama tüm iş günü boyunca düşündüğü tek şey seksti. Bununla ilgili ciddi bir açıklama mevcut.

John'un bir sırrı vardı: Kafasının içinde bir çük duruyordu. John, iki çükü olan bir adam. Biri donunun içinde diğeriyse kafasında yaşıyordu. Ama patronu bunu bilmiyordu. Kafasındaki çük, donunun içindeki için çalışıyordu ve çok da detaya girmeden, iş çalışmaya gelince kafatasındaki çük o işi sağlam yapıyordu. Kafasındaki çük, donundaki çükle mükemmel bir şekilde anlaşıyordu, görevlerinin içeriğine dair uzlaşmışlardı, layıkıyla yerine getirilen bir işe dair aynı tutkuyu paylaşıyorlardı, projelerinin yürümesi için mümkün olan her şeyi yapıyorlardı. Hiçbir uzun dönem çalışmayı tamamlayamamışlardı ama teknik kabiliyetleri bu açığı kapatacak seviyedeydi; birbirleriyle neredeyse hiç konuşmazlardı çünkü birbirlerini daima anlarlardı, işbirlikleri etkililik ve birlikte çalışma üzerine kurulmuştu. İdeal bir ortaklık oluşturdular. Dünya böylesine etkili bir çük ikilisine nadiren şahit olmuştur. Görev dağılımına göre, potansiyel av göründüğünde kafasındaki çük alarm göndermek zorundaydı. John'un kafasındaki çük, donda ikamet eden meslektaşını beslemeye meyilli potansiyel bir av göründüğünde bir alarm yollamak zorundaydı, avı yakalama görevi ise John›a kalmıştı. İşyerinde hedef Paul'dü. Kafadaki çük, onun çekici vücudunu mercek altına alıyordu, durumları planlıyor ve çocukların birbirlerini sevebilmesi için olası dolapları yaratıyordu. Zavallı Paul! John'un kafasının içinde başına neler geldiğini ise anlatmayacağız.

Günün birinde John ona her şeyi anlatmaya karar verdi.

John'u gerçekten eğlendiren şey, Paul'le açık açık konuştuğunda onun suratında beliren ifadeydi. *Yumruk sokmak, ayak sokmak,* bunlar ayıp kelimelerdi, yüz kızartan kelimelerdi. "Zaten bunlar sadece kelime" diye sakince açıkladı John, "hareketleri sadece sözle ifade eden kelimeler."

Teklifini ayrıntılarıyla anlatmak için birtakım bilgisayar animasyonları gösterdi.

John, bir heteroseksüeli eğitmek için mümkün olan her gerecin kullanılması gerektiğini savunurdu: bilgisayar ve diğer şeyler.

Sonuç olarak, John bir finansal analiste karşı uyguladığı ölçüsüz cinsel tacizden dolayı kovuldu. Aksi iddia edilemezdi. John, kendini kapının önünde buldu, eski işvereninin ayırdığı az miktarda tazminatla yaşamak zorundaydı artık. İçini alkolle doldururken, "Şimdi ne yapacağım?" diye sordu kendi kendine akşam vakti.

Boş zamanlarında özel dergilere, arkadaşlık sitelerine, forumlara, kamusal alanlara, parklara, bekleme salonlarına, spor salonlarının soyunma odalarına, binaların duvarlarına, parkların banklarına erkeklerle tanışmak için yazdığı kişisel ilanları, kısa metinleri hatırladı; kütüphaneden aldığı kitapları geri verirken arasına sıkıştırdığı notları hatırladı: serbest şiir biçimini çağrıştıran, yoğunluk ve gerilim yaratan, şiire geçiş benzerliği taşımanın ötesindeki metinler... Odaklanmaya karar verdi. Kendini şiire verecekti, yaşayan bir şair olacaktı.

3

Üç arkadaş kiralayacak bir daire aradılar. Sonra başka türlüsü mümkün değilmiş gibi, ayrılmaz arkadaşlar olarak bir arada yaşarken buldular kendilerini. Arkadaşlık demişken, bunun için en azından iki kişi gerekir; buradaysa üç kişiden bahsediyoruz, arkadaşlık için gereken asgari sayıdan bir fazla, bu da aralarındaki ilişkinin durumu konusunda bir ipucu sağlayabilir.

Üç mükemmel bir sayıdır, altın bir rakam, hoş bir birleşim. Öyleyse üç kere tekrar edelim ki inandırıcı olsun.

Bir kez.

İki kez.

Üç kez.

Üç, bu bakımdan diğer hepsinden daha büyülü bir rakamdır, olası bir ev arkadaşlığını mümkün kılar. Bir emlak komisyoncusuna "üç" deyin ve mucizeyi izleyin.

Bir çeşit yaz gibi şu an. Havada olmaması gereken bir sıcaklık var. Tamamen mevsim dışı olan nemli bir hava bulutu New York New York üzerine doğru alçalıyor. Bununla beraber, New York New York'ta herhangi bir mevsim yok.

Üç arkadaş, bu rakamla mükemmel uyuşan bu daireye henüz taşındı; üç rakamı onlara çok iyi gidiyordu. Daire, şehrin merkezindeydi. Üç işsiz sanatçıydılar. Ama John, Bob ve William her zaman işsiz değildi. Daha önce maaşlı işlerde çalışmış, profesyonel çevreyle olan ahlaki uyuşmazlıkları yüzünden kovulmuşlardı. Oğlancı olmayanların duymaya hazır olmadıkları türden şakalar yaptıkları için kıçlarına tekmeyi yemişlerdi. Şimdiyse işsizlik zavallıcıkları kapıda bekliyordu.

İşsizlik maaşıyla geçen bir süreden sonra, tekrar işe dönme durumlarını değerlendirdiler. Hatta birlikte yeni bir iş bulmayı bile düşündüler. Ama tabii kafalarında öncelik olarak işsizliği sürdürebilmek vardı. Şimdiyse, işsizliği sürdürebilmek, yani bir iş bulma ofisine gidip bir başka iş bulmamak için ya da diğer bir deyişle ölü taklidi yapmak, çalışmayı reddetmek, "Sokarım çalışma hayatına!" demek sizi suçlu durumuna sokuyor. Siz insanlar New York New York'ta hiçbir bok yapmama lüksüne sahiptir, diye bir şey duydunuz mu hiç?

Üç kafadar, daire kiralayabilmek için sahte iş sözleşmeleri düzenledi. Emlak acentesinin bilmesi gerektiği kadarıyla, Bob serbest çalışan bir kiremitçi, John da bir krupiyeydi; William ise sözde yarı zamanlı çalışan gizli bir ajan.

Sahte belgeler, sahte belgelerin üzerinde sahte isimler, sahte iş sözleşmeleri... İşe gerek yok; azıcık para, bir sürü boş zaman.

Üç işsiz arkadaşın dairesinde üç yatak odası bulunuyordu. Biri John, biri William, biri de Bob için ki bu da bize yaşam alanı ve arkadaşlık ilişkilerinin kalitesi hakkında fikir veriyor. Eğer bu dairenin diğerlerinden daha büyük dördüncü bir odası olmasaydı, her şey kesinlikle mükemmel olacaktı. Sadece üç kişiyseniz dördüncü odayı ne yaparsınız ki? Problem çıkmak üzereydi. Çözüm bulmak gerekiyordu. Bob?

Bob: Her şeyden önemlisi bu odaya isim vermemiz gerek. Önce isim verelim: misafir odası, atölye, antre, ardiye. Canımız ne isterse. Gerisi sonra gelir.

Kafa kafaya verip düşünmeye başladılar. Sonra da şöyle karar verdiler: Birincisi, zaten yeterince oda var. İkincisi, tavan penceresi ve yapıyı dengede tutan kolonlarıyla bu büyük beyaz odanın adı "Atölye" olsun. Üçüncüsü, mobilyalara gelince, birbiriyle uyumsuz sandalyeler, elden düşme bir kanepe ve kahve sehpası olarak da tersyüz olmuş bir sandık kullanalım. Her şey yolunda.

Atölye'nin oluşturulmasından kısa bir süre sonra, üç arkadaş boş zamanlarında bir sürü şey biriktirebilecekleri ortak bir alan fikrini sevdiklerini ileri sürdüler. Günlerini Atölye'de şunu bunu yaparak geçirdiler. Paylaşılmadık etkinlik, düşünce ya da hayal bırakmadılar. Bir zihin cemiyeti meydana getirdiler.

Üç arkadaş düşündü, yazdı, çizdi, kesti; birbirini becerdi, tabii her zaman aynı sırayla değil. Üçü de (John, William ve Bob) her zaman aynı yönde giden, yan yana ya da tek sıra halinde gezinen şu gruplardan birini oluşturdular. Ne yaparlarsa yapsınlar sürekli bir aradaydılar, ayrılmıyorlardı; bir şey yapmasalar bile önemi yoktu, durum yine böyleydi. Birini gördüğünüz vakit, diğer ikisini de görürdünüz. Üçlü: Daha iyi bir isim olamazdı!

Hesaplarımıza göre, her biri günün ortalama 20 saatini Atölye'de geçiriyordu. Bunu üçle çarpın: Tek bir

mekânda günde 60 saat, hâlbuki bir gün 24 saatten oluşuyor. Sıkıysa gelin de bunun işe gitmekle aynı şey olmadığını söyleyin.

Akşam çöktüğündeyse, üç arkadaş Atölye'den çıkıp yapacakları birçok şeyin olduğu, kendilerini oldukça rahat hissettikleri bir yere gitmek için neredeyse her zaman uzlaşırdı. Çünkü akşamları New York New York'ta her daim yapılacak bir şey bulunurdu. Olmadığını düşündüğünüz anda bile... Hayır, her zaman bir şey bulunurdu, her zaman açılması gereken bir sergi olurdu.

"Açılış" sanatsal bir serginin başlangıcı anlamına geliyordu. Sergi mekânları tıpkı apartman dairesi gibiydi. Sanki bir partiyle açılış yapmadan, birbirini tekrar görmekten hoşlanacak insanların karşılaşacağı ya da birbiriyle vakit geçirmekten hoşlanan; elinde kadeh, ağzında kokteyl sosis ve kafasında bir şeylerle büfeyle enstalasyonlar arasında mekik dokuyan kişileri bir araya getirecek ortamlar tertiplemeden bir yerde oturamazsınız.

Üç arkadaş tüm gösterilere gidiyordu. Mümkün olduğunca hepsini görmek, ne yapıldığını, kim tarafından yapıldığını bilmek istiyorlardı. Şehir merkezindeki hiçbir açılışı kaçırmıyorlardı. Bir bodrum galerisinde, ardiyede, kemerli bir geçidin altında, koridorda, kilerde, merdiven boşluğunda, apartman girişinde... 30 metrekarelik, 22 metrekarelik, 60 metrekarelik dairelerin birinde beliriveriyorlardı. Bir otel odasında düzenlenen grup gösterisine gidiyorlardı. Burada sergilenen işlere bakıp yorumlarda bulunduklarını sanacaksınız ama hayır, çoktan fırlayıp bir yeraltı otoparkındaki sanatçının videolarını izlemeye gitmişlerdi bile. Neon ışıklarıyla aydınlatılmış karanlık bir bodrum katında, bir elinde kadeh, diğer elinde mideye indirmekle meşgul oldukları ordövrler olduğu halde dikilip dururken, okşaması çok hoş olacak kaslı bir be-

denin aniden başgösteren yakınlığı, tensel dokunuşa müsait bir uzvun derhal serbest kalmasını gerektiriyordu.

Hey, sen! Daha önce karşılaşmış mıydık? Gösterim hakkında ne düşünüyorsun? Ah! Sen falancanın arkadaşı mısın yoksa? Buradan sonra bir planın var mı? Atölye partilerini biliyorsun, değil mi?

Ah, evet, Atölye... Birkaç hafta içinde Atölye tüm işsiz sanatçılar, diğer bir deyimle şehir merkezinde açılıştan açılışa gidenler arasında bilinir oldu. Sanatçılar, galericiler, eleştirmenler, yazarlar ve tüm amatörler açılış sona erdiğinde, içecek bir şey kalmadığında, alkol zulası tükendiğinde ve hâlâ içmeye devam etmek istediklerinde Atölye'ye gelirdi. Davetiyeye, yaka kartına ya da her neyse işte ona gerek yoktu; ön kapıyı açıp "Selam, ben geldim. Bir şişe bi' şey getirdim, elbette ceplerim de gerçek bir uzman tarafından üretilmiş haplar dolu, adam işin ehli, çok sınırlı sayıda üretim yapıyor, malını denediğimden beri sadece ona gidiyorum, bir *shot* votkayla deneyin, yirmi dakika bekleyin ve sonra ne düşünüyorsunuz söyleyin."

Partiler gecenin yarısına dek sürerdi. En son kişi kapıyı çeker giderdi, bu da partinin bugünlük bittiğine, sorgusuz sualsiz aynı parti kafasının ertesi gün tekrar yaşanacağına işaret ederdi. Başlangıçta gece vakti sosyalleşip demlendikleri, haplanıp esrar çektikleri, müzik dinleyip dans ettikleri mekân, hızla cinsel çılgınlıkların yaşandığı bir yere dönüşüyordu. Müzik vardı, ki bu da dans demekti; hareket temasa, elleyip yoklamaya yol açıyordu; sıcaklık yükseliyordu, tişörtler tene yapışıyordu, kollar havaya kalkıyor, havadaki nem tırmanıyordu, kavurucu sıcakla yoğrulan bir heyecan tüm partidekileri ele geçiriyordu. Ve burada kalmıyordu: Bedenler çıplaklaşıyor, kıyafetler fırlatılıyor; bangır bangır müzik çalıyor, dansçılar aynı şekilde müziğe karşılık veriyor, eller öteki

bedenlerin üzerinde geziniyor, en nihayetinde herkes soyunuyordu. Ve seks partisi başlıyordu.

A harfi. Alfabetik sıraya göre ilk harf. Anal seksin A'sı.

Anal seks bir erkeğin diğer bir erkekle, bir erkeğin bir kadınla, bir erkeğin bir hayvanla olan ilişkisindeki bileşenlerden biridir. Bu eylem aşk içerebilir, hatta aşka yol açabilir ya da nedensiz de yapılabilir. Sırf birinin kıçını tutmak için de anal seks yapılabilir. Yaparsınız ve biter.

Anal seksi herhangi bir şey gibi düşünün, elbette kıçınızda daha fazla acıya neden oluyor, ama diğer açıdan bakıldığında herhangi bir şeyden farksız. Anal seks isteğe bağlıdır, tıpkı A harfi gibi, kullanıcının seçimine kalmış. Karşılıklı rıza sonucunda gerçekleştirilir, çünkü bu haz verici ve güzel bir şeydir, oğlancı üç arkadaşın hepsi aynı fikirdeydi: Kabul edebilirsiniz de etmeyebilirsiniz de. İster arkadaşlarınıza önerirsiniz, ister "Hayır bayım, anal seks falan istemiyorum, burada anal seks falan olmayacak" diyerek engel olursunuz. Karşılıklı rızayla, üç arkadaş bir miktar denemeye karar verdiler. Kâğıtlarına A harfi yazarak evet, dediler. Anal seks için A harfi yazıp vermek, bu dönemde, şehrin bu kesiminde, sanatçılar ve işsizlerin arasında çok modaydı.

Anal seks, sanat, işsizlik: ideal üçlü.

İki tür oğlancı tipi vardır: aktif ve pasif. Üç arkadaş bu iki kategoriye de giriyordu. Üç arkadaş birbirlerini becerdiklerinde, bu eylem hiçbir murdar edilmiş becermenin riske atamayacağı sağlam bir arkadaşlık ve karşılıklı hayranlık temeli üzerinde gerçekleşirdi. İşte kanıtı: William, John'un şiirlerini seviyordu; John, Bob'un sanatını seviyordu; Bob, William'ın yazılarını seviyordu; William, Bob ve John'un gerçek birer sanatçı olduğunu düşünüyordu; John ve Bob ise dünyanın bu kısmında, şu anda ve bu dönemde, William'dan daha entelektüel biri yaşamadığını söylüyordu.

Sonra Jonas çıkageldi ve grubun ismi değişti. Üç artı bir dört eder, matematik yanılmaz. Jonas da diğerlerine katıldı ve üçlü, dörtlüye dönüştü. Dördüncü arkadaş olmanın yanı sıra, Jonas video kamerası olan adamdı. Eğer bu üç arkadaşın arkasında, elinde kamera olan bir adam görürseniz onun Jonas olduğundan emin olabilirsiniz.

Jonas, biraz John'a benziyordu. Tabii ortasında h harfi ve sonunda nas olmadan, işte size sözcükbilim! Jonas ve erkek kardeşi Atölye'ye paralel uzanan bir caddede, şık bir zemin kat dairede oturuyorlardı. İnce bir kartonpiyer, yaşam alanı göz önüne alındığında, daireyi aşağı yukarı

eşit derecede iki küçük odaya bölüyordu. İçerisi daima çok sıcak ya da çok soğuk ve karanlıktı, üstelik leş gibi nem kokuyordu. Söylenene göre bu, Jonas'ın umurunda değildi. Evde yaptığı yegâne şey uyumaktı. Çoğu zaman evde durmazdı. Elinde kamera, orada burada gezinir, arkadaş edinirdi ve sonra da yorulana dek hep beraber film çekerlerdi. Sonunda Jonas kamerayı kapatır, yatağına ve filmlerini hayal ettiği karanlık odasına gitmek için eve doğru yola koyulurdu.

Cana yakın Jonas'ın filmlerinde kullandığı materyal yalnızca insanlar arasındaki karşılaşmalardan ibaretti, insanların buluşmaları, çıkmaları ve ayrılmaları dışında hiçbir şey çekmiyordu. Jonas'ın erkek kardeşi ilk filmlerde sürekli görünen bir figürdü, ama işe gitmek dışında neredeyse hiç dışarı çıkmadığından, artık oyuncu kadrosu içinde yer almıyordu. Bir zamanlar ayrılmaz bir ikili olan iki kardeş, artık sadece bazı zamanlar rastlaşıyorlardı. "Hey, merhaba ahbap, nasıl gidiyor?" deyip nazikçe öpüşüyorlardı, o kadar. Hepsi bu.

Jonas ve erkek kardeşi, ülkede adı pek duyulmamış küçük bir kasabadan geliyorlardı. Haritada zor bulunan, karayla çevrili yerlerden biriydi. Ne kendisinin ne de halkının adını doğru dürüst telaffuz etmeyi becerebildiğiniz yerlerden. Hakkında her ne kadar az şey bilinse de yine de insanların, hakkında bir miktar fikri olduğu yerlerden. Yani yerleşik halkın, dışına çıkmaya hiç yeltenmediği yerlerden diyelim. Bunun nedeni, sakinlerinin oradan gizli kapaklı yollarla ayrılmak zorunda olmaları değil, kasabada hüküm süren meşhur fakirlik yüzünden kimsenin seyahat için bütçe ayıramamasıydı.

İki erkek kardeşin enkaz alanlarının ötesine geçip kendi kendilerine seyahat etmeye, yabancı memleketleri gezmeye başlamasının üzerinden bir hayli geçmişti. Tehlikeli yolları bir tren istasyonuyla kesiştiğinde, trene binip

boş buldukları ilk koltuğa kendilerini attılar. Toplu taşıma araçlarının kurallarından bihaber olduklarından, bilet almayı düşünmemişlerdi. "Biz dil bilmiyor; biz iyi okumak bilmiyor, çat pat yazıyor." Görevli biletleri kontrole geldiğinde anlattıkları hikâye işte buydu. Görevli kendisini –onların umduğunun aksine– salak yerine koydurtmamak için para cezası kesip bir sonraki istasyonda kıçlarına tekmeyi basmıştı. Böylece cebi delik kardeşler buldukları ilk işe girecekleri en yakın istasyona vardılar. Sekiz saatlik vardiyalarla palet taşıyarak köle gibi çalıştılar. Neyse ki para kazandılar. Demiryollarına olan borçlarını ödediler, paranın geri kalanıyla da yolculuğun diğer kısmını karşıladılar. Tekrar yola koyuldular. Ah, o gördükleri şehirler! Hepsini sistematik olarak bir bir unuttular. Endüstriyel bölgede bulunan bir depodan görünene bakılırsa, şehirlerin hepsi hiç şüphesiz birbirine benziyordu. Küçük şehirler: Önce birini, sonra da hepsini unutursunuz. İki kardeş bir dilden diğerine geçiş yapmaya, yeni palet taşıma yöntemlerine ve piç kurusu ustabaşının aklına ne geldiyse taktığı yeni isimlere alışmak zorundaydı. Üstelik nerede olurlarsa olsunlar çalışmaya istekli görünerek, güç bela geçinme yolunu buluyorlardı. Çok seyahat ediyor, oldukça çeşitli ulaşım yöntemleri kullanıyorlardı. Belirli bir rotaları yoktu. Misyonlarını tamamlamış hissettikleri ya da yapacaklarını yaptıkları ve yapacak başka bir şey kalmadığını düşündükleri herhangi bir yerden ayrılıyorlardı. Kulağa hoş gelen yeni bir kent ismi onları durdurmaya yetiyordu. Bir noktadan sonra, neredeyse bir yere yerleşmeyi düşündüler. Kafalarında ne döndüğünü söylemek güç, ama bir gün Jonas biriktirdiği az miktardaki parayı ikinci el bir video kameraya yatırdı. Bu alet, gezintilerine yeni bir yön verdi. O andan itibaren, yaptıkları seyahatlere film yapma arzusu rehberlik etmeye başladı. Yolculukları esnasında New York New York'a

gittiler. Burada keşfedilecek çok fazla yer, filme alınacak çok fazla şey, bir gecelik ya da daha uzun süreliğine edinilecek çok fazla arkadaş vardı. Bu şehir, Jonas'ın film çekebilmesi için yaratılmıştı. Sünepe erkek kardeşine gelince, bir kere yerleşik düzene geçtikten sonra artık dışarı çıkmak istemez oldu. Bu maceralar onu epey yormuştu. Şehre vardıktan kısa bir süre sonra dürüst bir kız buldu ki zaten kendisi de dürüst bir çocuktu ve böylece ikisi birlikte dürüst, kendine yeten bir ilişki kurdular. Boş zamanlarını birlikte geçirip, birbirlerinin evinde kalmaya başladılar, ikisinin arasında hiç kimse yoktu. Doğruya doğru, her akşam iş dönüşü kendilerini ev gibisinin olmadığına inandırmışlardı.

Bu yolculuğun sonunda şunu söylemek gerekir ki bu ikili, Jonas ve erkek kardeşi, aile dediğimiz şeyin ta kendisiydi. Ne dediğimiz? Aile. Bu kelimeyi daha önce hiç duymadım. Ah, evet! Aile, anal seksin yasak olduğu bir birimdir. Jonas ve kardeşi hiçbir şekilde buna ya da üçlü bir partiye yanaşmıyordu. Jonas biraderler için büyük A harfi yoktu, daha ziyade Jonas'ın J'si, kameranın da K'si vardı.

Bu harfi söyleyince Jonas kamerasına döner ve grubuyla gitmiş olduğu açılışı kayda alırdı. Sanatseverler bu akşam için yaklaşık 60 metrekarelik bir alanda buluşma ayarlamışlardı. Dedikodulara bakılırsa bu daire yıllardır boştu, ev sahibi çok fazla malı mülkü olan zengin, kaba, yaşlı bir adamdı ve burayı da unutuvermişti işte. Genç sanatçılar daireye yerleşti. Burayı bir yaşam ve sergi alanına dönüştürdü. Resmi otoriteler hoş gördüğü sürece kalmayı düşünüyorlardı. Bir gün gelecek, ev sahibi uyanacak, harekete geçip sinirlenecekti. Bir gün, genç sanatçılar buradan gitmek zorunda kalacak ve çılgın bir para cezası ödeyecek ki bu da onları bir daha başkalarının

mülküne çökmekten sonsuza dek uzak tutacaktı. Ama bu korkunç akıbet gerçekleşmeden önce, on numara bir açılış vardı bu akşam.

Omzunda kamera, Jonas heyecanlı ve geveze kalabalığa doğru ilerliyor. Mekân insan, gürültü ve ortamla dolup taşıyor. Başından sonuna, hiçbir cümle duyulmuyor. Açılışla ilgili birkaç yorum havada uçuşuyor: Gerçekten hoş bir etkinlik, geldiğim için çok memnunum. Aslında bir daha gelip eserlere baksak iyi olacak, çünkü sanatçıyı yatağa uzanmış, birtakım dinlerden, örneğin Katoliklik, türeyen çeşitli pozisyonlarda ölümü beklerken tasvir eden bu 148 x 79 x 68 santimlik ahşap, lifcam, poliüretan kauçuk ve kumaştan heykele sıkışık haldeyken bakmak çok güç.

Kamera ileriye, grupların sohbetlerine doğru hareket ediyor. Kimi memnuniyetle kameraya el sallıyor, kimi sırtını dönüp susuyor; bu durum, muhabbete ve kişilere göre değişiyor. Birden kamera ilginç bir ışık yakalıyor. Bu tamamen saçtan oluşan bir kafa ya da insan boyutlarında bir Noel ağacı. Kafaya benziyor. Saçla dekore edilmiş bir kafa: gümüş, bakırsı, yanardöner, janjanlı saç, ışıkta binlerce çeşitlilikle yanıp sönüyor, parıldıyor. Parti saçı. Hovarda, neşeli, şaşaalı, göz kamaştırıcı bir saç. Geceleyin daha da güzel görünüyor.

Saçın altındakiyse Andy.

Andy kim?

Andy, grubun yeni arkadaşı.

Grubun bir üyesi haline gelmeden önce, Andy'nin hiç arkadaşı yoktu. Üç odalı evi paylaştıkları kadın, yani annesi dışında gün boyu kimseyi görmezdi. Söylenene bakılırsa Andy'nin gün içinde Dennis adında düzenli bir ziyaretçisi olurdu. Galiba Dennis sergi açılışlarında ve sanatçıların stüdyolarında kol gezen şu yarı filozof, yarı sanat eleştirmeni tiplerden biriydi. Andy onunla, daha reklamcılık sektöründe çalıştığı zamanlarda tanışmıştı; o zamanlar Dennis sık sık reklam ajanslarının kapısını aşındırırdı. Dennis, her yerde görebileceğiniz türden biriydi, onun gibilere rastlamadan dolaşmanız imkânsızdı. Son gelişmeler çerçevesinde, Andy'nin işten sepetlenme

hikâyesi Dennis'in hoşuna gitti. Bunu ona da söyledi, böylece hiç arkadaşı olmayan Andy'le konuşma isteğini belirtmiş oldu ve birlikte Andy'nin yatak odası-atölyesinde takılma konusunda anlaştılar.

Dennis, Andy'nin çizimlerini görünce ona, "Fena değil, zarif çizgiler, bir kolorist olarak su götürmez bir yetenek, kompozisyon duygusu, bravo! Çok hoş... Şüphesiz duygu ve teknik yüklü, ama diğer yandan –doğruca Andy'ye baktıktan sonra cümlesini kıs kıs gülerek tamamlayıp– yapmak istediğin sanatsa, henüz oraya gelememişsin" dedi. Andy, ona sanatçı olmak istediğini söyledi. Dennis, "Tamam, şimdi dikkatlice dinle" dedi ve belirli bir yöntemle çalışmanın onun için mantıklı olacağını anlatıp Andy olma yolunda ona bir iki cümlelik, öğüt verme amaçlı bir konuşma yaptı. "Seni sevecekler, senden nefret edecekler" şeklinde bir kehanet üzerinden sonuca bağladı konuşmasını, lakayt Andy'ye ihtirasla titreyen çıplak vücudunu göstererek.

Bu stüdyo ziyaretinden sonra Andy, Dennis'i neredeyse günlük telefon konuşmalarıyla gelişmelerden haberdar ederek kendi sanatsal anlatımı üzerinde çalışıyor görünüyordu. Nihayet o gün, Andy göstereceği birkaç şey olduğunu ileri sürerek Dennis'ten kendisini ziyaret etmesini istedi. Yoğun, amber renkli bir içkiyi viski bardağına doldurup, bir bardağı da Dennis'in eline tutuşturduktan sonra onu, ilk bakışta birbirine benzer görünen iki plastik şişenin tasvir edildiği, kanvas üzerine çalışılmış iki işinin önüne oturttu.

Hikâye akarken, Dennis uzun bir sessizlik ânı fark etti; bunu uzun, eleştirel bir yorumla böldü. Andy, Dennis'in söylediklerinin hiçbir kelimesini kaçırmadı, araya birkaç "Neden?" serpiştirmeyi ihmal etmedi ki böylece Dennis daha fazlasını söylesin, tamamıyla fikirlerinin üzerinde dursun, mümkün olan en temiz ifadeye, en anlaşılır dü-

şünce silsilesine erişmek için görüşlerini en ayrıntılı biçimde açıklasın, bir gün birisi Andy'ye kısaca sanatsal yaklaşımının ne olduğunu sorduğunda onun kolayca kullanabileceği kelimeler, ezberleyeceği deyişler kullansın.

Söylentilere bakılırsa, iki genç o günden sonra buluşmalara ara verdi. Sonradan iptal edecekleri bir sürü görüşme plandılar. Ta ki birbirleriyle hiç konuşmayıncaya dek, gitgide daha az iletişim kurdular. En sonunda birbirleri hakkında düşünmeyi bıraktılar ve irtibatı sonsuza dek kestiler.

Andy sonraki ayları çizim, resim, dekupaj ve renklendirme yaptığı odasında geçirdi. Gazete, dergi, resimli kitap ve oradan buradan kesilerek bir araya getirilmiş metinlerle kaplı zeminin üzerine uzanıyordu; iki ayrı radyo iki ayrı istasyonu çalarken, Andy okuyor, hayallere dalıyordu.

Başka dönemlerde yaşamış diğer sanatçıların hayatını araştırdıktan sonra, Andy kendi durumu hakkında düşündü. Nasıl özgün, diğerlerinden farklı bir sanatçı olabilirdi? Buna karşılık Andy sıradan bir sanatçı, yani diğerleri gibi bir sanatçı olmaya karar verse ne olurdu? Diğerleri gibi bir sanatçı olmayı hayal edebileceğini söyledi kendi kendine. Bu da onu şöyle bir probleme götürdü: Diğer sanatçılar nasıldı ki? Andy, kendisinden önce var olmuş sanatçılardan bihaber değildi, bazılarının adı da Andy'ydi. Ne var ki, onlarla aynı isme sahip olmak kendi işleriyle benzerlik kurmak için yeterli miydi?

İşgal ettikleri dairede yapılan o akşamki açılış boyunca Andy sergiyi gezdi, sonra da kendine bir köşe buldu. "İşte burası benim köşem" dedi ve gidip gizlendi. Herkesin birbirini tanıdığı bir partide, kimseyi tanımayan utangaç biri gibi davranıyordu: Bir köşede dikilip, sergi müdavimlerini gözlüyor, dinliyor ve notlar alıyordu. Bu açılıştaki

ortama bakınca, gözden kaçabilecek hiçbir köşe görünmüyordu. Pusuya yatmış bir kamera hâlâ oradaydı.

Çekim başlayınca Andy hemen bir muhabbete girişti. Muhabbet etme fikrini seviyordu. Fakat aslında Andy kendine sorular sormayı seviyordu.

Soru sormaya gerek bile kalmadan önce cevabını formüle edebilmeyi sağlayan bir iletişim sistemi geliştirmişti. Andy, peşinen üç olası cevap veriyordu: evet, hayır, bilmiyorum. İşin sırrı, bunlardan birini öncesinden seçip soruyu anlayınca da diretmekteydi.

Andy: Sarı?

Jonas: Evet.

Andy: Siyah? Beyaz? Kırmızı?

Jonas: Evet.

Andy: Mavi? Yeşil? Sarı?

Jonas: Hayır.

Andy: Hayır?

Jonas: Bilmiyorum.

Konuşmanın sonu.

"Biliyor musun Andy, burada üç arkadaşım var; Atölye'si olan bir dairede kalıyorlar, gelip bir göz atmaya ne dersin?" diye sordu Jonas.

Bir zamanlar Atölye'deki kanepenin üzerinde dört kişi varken, şimdi artık beş olmuştu. Yumak gibi durarak ısınan beş arkadaş. Bu beş arkadaşın üçü bilhassa geveze görünüyordu, belki de bilhassa kafaları güzeldi. Andy –ki onun da kafası güzeldi– tek kelime etmiyordu. Jonas bu karşılaşmayı kayda alıyordu. Sonuç olarak beş adam birbirini gerçekten de iyi anlıyordu ve hepsi de bu akşamdan acayip hoşnut olmuştu. O zaman neden arkadaş olmasınlardı ki? Onları her zaman bir arada olmaktan ne alıkoyabilirdi?

Neden yeni bir grup kurup adını "Beşli" koymasınlardı?

O akşam da her zamanki gibiydi, Atölye dolup taşıyordu. İnsanlar gelip gidiyordu. Gelirken çıplak, giderken giyiniklerdi. Andy dalgındı. Gecenin ilerleyişine karşı dikkatli, fakat bir o kadar da dalgındı. Kimse onu fark etmiyordu ama o, olduğu yerden geceye dair hiçbir gelişmeyi kaçırmıyordu. İşi izlemekti. Elinde Nuh nebiden kalma bir kamera vardı: Andy Warhol'un zamanında polaroid diye bilinen türden bir şipşak fotoğraf makinesi.

Aniden hayli kaslı bir çocuk Andy'ye yardım teklifinde bulundu.

Beni düşündüğün için teşekkür ederim ama anal seks pek bana göre değil. Yapmayı değil, izlemeyi yeğlerim.

Fotoğraf çekmeyi tercih ederim.

Çalışmayı tercih ederim.

John'u izlemeyi tercih ederim.

John'dan bahsetmişken, John bininci şişesini açıyor, içindekini bir yudumda dikip bir diğerini açarken, bir yandan da bazı dans figürleri icra ediyordu. Ya da daha

iyi bir ifade bulamadığımızdan biz buna dans figürleri diyeceğiz. Tamamen ritimden yoksun, dikkate değer bir dengesizlik ve disartikülasyon gerçekleştiriyordu. Fizik kurallarına meydan okuyordu. Bir yerini incitme riski taşımadan yapılması imkânsız bir danstı bu. John sonunda düşecekti. Elbette en sonunda düşecekti. Düşmek üzere. Düşüyor. Hey! Hayır, of! Neredeyse düşüyordu. Bravo Bob, harika bir refleks! Sen iyi misin? John, dansına tekrar başladı. Aslında dans figürü demektense, "figür" desek daha doğru olacak, John kollarını kafasının üstünde pervane gibi savururken bacaklarını büküp büküp düzleştiriyor, kalçaları sanki kalkışa hazırlanırmışçasına çılgın gibi dönüyordu. Helikopter figürü yapıyordu. Şimdi, "O da ne?" diyeceksiniz. İzleyiciye düşen, olan biteni acımayla gülme arasında bir duyguyla izlemekti. John birden bunu yeterince yaptığını düşünüp durdu. Dur. Bu kadarı yeterli. Pestili çıktı. Bu kadar saçmalık yeter. "Pardon, lütfen yolumdan çekilin, dikkat edin kusmak üzereyim" diyerek kalabalığı ufak omuz hareketleriyle yarıp, gözleri yarı aralık dans pistinde sendeleyerek yürüdü.

Tabii ki şakaydı. Bunlar yalnızca kalabalıkta mümkün olan en çabuk şekilde yol açmak için gereken sihirli sözcüklerdi. Örneğin, John şimdi tam şurada, odanın bu köşesinde nefes almak için çömeldi. Bacaklarını uzatmış halde, gözleri kapalı, boynu gevşemiş, başını öne doğru eğik, duvara yaslı sırtı aşağı doğru kayıp düşüyordu. Zemine serilen John, kollarını çapraz biçimde yaydı. Her şey yoluna girecek. Ve John uykuya daldı.

Geç olmuştu. Andy eve doğru yürüyordu. Yağmur yağıyordu ya da yağmıştı, kaldırımda yeni oluşmuş bir nemlilik vardı. Yağmurun yağmış olup olmaması Andy'nin umurunda değildi. Andy'nin kafası başka bir yerdeydi. John'daydı. Ulu orta yerde uyuyabilme yeteneğine sahip olan John'u düşünüyordu. Ve ardından Andy, Andy hak-

kında düşünmeye başladı. Andy biri tarafından izlendiği hissine kapıldı. Arkasına baktı. Bir kadın yürüyordu. Uzun, kahverengi saçlı, siyah gözlü, yanık tenli bir kadın. Orada bulunma sebebi Andy'yi öldürmekti. 10-15 metre geriden, avıyla aynı yönde ilerliyordu. Andy korktu. Adımlarını hızlandırdı. Tekrar ardına baktı. Katilin uzun kahverengi saçları sokak ışıklarının altında parıldıyordu. Kadın evine doğru giden biri gibi hareket ediyordu; suç arzusu içten içe onu ele geçirirken dıştan soğukkanlı davranıyordu. İçinden bir ses tekrarlıyordu: Andy'yi öldürmek için buradasın, Andy'yi öldürmek için buradasın, Andy'yi öldür, onu öldür! Andy'nin katili olduğunun farkındaydı, bunu Andy de biliyordu, doğrusu bunu herkes biliyordu. Fakat bunu gerçekleştirmek için neyi bekliyordu? Andy bir taksiye el etti, taksi durmadı, böylece Andy, taksicinin kahverengi saçlı kadının işbirlikçisi olduğu sonucuna vardı. Taksicinin bile işin içinde olduğu, böylesi planlanmış bir ölümden kaçmaya çalışmanın yararı yoktu. Birkaç dakika daha... Sonra Andy ölmüş, katledilmiş olacaktı. Andy tekrar John'u düşündü. Taksi bulma fikrini kafasından çıkardı; doğru ya, bu kadar yakında otururken neden taksi tutsundu ki? 14. Bulvar'a doğru yürüdü, kavşaktan 3. Cadde'ye döndü. Annesinin evine vardı ve sonra arkasına baktı.

Andy'nin kendi ölümüyle ilgili fazlasıyla kesin bir görüşü vardı. Şiddet dolu ve görkemli bir şey olacağını düşünüyordu. New York New York'un oldukça büyük bir şehir olduğu göz önünde bulundurulduğunda, Andy kendisini öldürmek isteyecek birinin varlığına kesin gözüyle bakıyordu. Ya birisi onu uzun zamandır öldürmeyi düşündükten sonra bir gün işi halledecekti ya da –ki bu Andy'nin kafasına daha çok yatan ihtimaldi– biri bir koşuldan ötürü Andy'yi öldürme durumunda kalacaktı ve "Ya, ben bu adamı niye öldürmeyeyim ki?" deyip son-

ra da kendini şaşırtacak bir şekilde, bu işi gerçekleştirmekten zevk duyacaktı.

Ertesi sabah Andy annesiyle kahvaltı ederken, vefatının pek de yakın olmayabileceğini düşündü. Şimdilik sadece açlıktan ölmek üzereydi. Eee, ne yiyoruz?

Bir erkek pantolonunun cebinin derinliklerinde telefon çalıyordu.

Her halükârda modası geçmiş, son teknoloji ürünü olmayan bir şeydi. Komik böğürtlen renkli klavyesi, vitrinde onu diğer rakip modellerden ayırıyordu. Ürünün performansı ve özellikleriyle ilgilenen jenerasyonun başlattığı teknolojik tartışma ortama egemen olana kadar kısa bir süre için, en genç müşteri kitlesine hitap edecek dinamik ve neşeli bir telefon tanıtımı yapmak isteyen satıcılar bu modeli eğlenceli buldular. Dürüst olmak gerekirse, bu ikinci sınıf telefon çok ucuz olduğu için neredeyse hiç kâr sağlamıyordu. Arama yapmak için iyi bir

üründü, ama o kadar. Satışa çıkmasının üzerinden asırlar geçmişti.

Bahsi geçen telefon hâlâ çalışabilen türdeki telefonların sonuncularından biriydi. Vaktinin çoğunu düşük belli, boru paçalı, esnek ve soluk renkli bir kumaştan yapılma, yüzde 98 pamuk, yüzde 2 sentetik karışımlı bir erkek pantolonunun arka cebinde geçiriyordu. Bu cep, telefonun yanı sıra bir çakmak, bir miktar tütün, sarmak için kâğıt ve filtreye ev sahipliği yapıyordu, bazen bunlara bir de mendil, kullanılmış bir metro bileti ve ufak bozukluklar eşlik ediyordu.

Telefon, gün ışığını yalnızca birkaç dakikalığına görüyordu. Ve o da her gün değil. Erkek pantolonunun cebinde sessiz ve karanlık bir bekleyiş içinde günler ve bazen haftalar boyunca oturuyordu. Bir telefon için yoğun çalıştığı söylenemezdi. Yalnızca kısa konuşmalara imkân veren uyduruk bir cep telefonu tarifesinin ritmiyle hayatını sürdürüyordu. En önemli göreviyse, birbirinin nerede olduğunu öğrenmek isteyen ve buluşmaya çalışan iki insanı birbirine bağlamaktı. Görevlerinden bir diğeriyse, en azından anladıkları kadarıyla sevme şekilleri birbirine uyumlu görünen ve bunun üzerine hareket etmek isteyen iki insan arasındaki iletişimi sağlamaktı.

Bugün telefon son derece önemli bir misyon yüklenmiş durumda. Çökmüş bir kanepe üstünde bir parti sonrası; dağılmış bira kutuları, yapış yapış bir zemin ve bayat sigara dumanı kokusunun ortasında gecesini uzatmaya çalışan bu insan enkazı herif için alarm çalma görevini yürekten ciddiye alıyordu. Ekran 01:02'yi gösteriyordu. Uyuyan adam uyanmak zorundaydı. Telefon da bu haklılığa dayanarak ses çıkarıyordu. Var gücüyle bağırdığı yetmezmiş gibi bir de titremeye başladı. Titreşimler pamuk-sentetik kumaş üzerinden geçip, uyuklayan kulla-

nıcının baldırından ilerliyor, o noktada kas gerilimine yol açarak burayı titretiyor ve kısa süre sonra taşaklara ve hemen ardından, neredeyse aynı anda anüse ulaşıyordu. Telefonun sahibi, sertleşmeye başlayınca uyandı.

Saat 4, harekete geçmek için en uygun zamandı; çünkü John'un Halk Şiir Merkezi'nde olması gerekiyordu, kendi şiirlerini okuması için davet edilmişti.

Çağdaş şiir yaratımı ve yayılımı için kurulan Halk Şiir Merkezi, halka açık okumalar, buluşmalar düzenliyor, ölmüş ya da halen yaşamakta olan şairlerin dergilere ve editörlere duyurulmasını sağlıyordu. Merkez, tematik kolokyumlar, bilinçlendirme, yazarların ihtisasları, yurtdışından tanıtımlar ve çeviri atölyeleri üzerine etkinlikler sunuyordu. Her şeyden önemlisi de özel bir kütüphaneye sahipti.

Merkez, şiirin de şairlerin de ölmediğini varsayıyordu.

Başka yerde olduğu gibi, şiirde de bir ilk sefer vardı. İkinci sefer için de aynısı geçerliydi, ne derlerse desinler, o da eşsizdi. Halk Şiir Merkezi'nde düzenlenen *Kitapsız Yedi Şairin Gecesi*'nde, John ilk kez okuma yapacaktı.

Hepsi burada, haydi acele edin, içeri girin, başlamak üzere, oturacak bir yer bulun ve telefonlarınızı kapatın, başlıyor!

Salon karanlığa gömülmüştü. John yürüyerek sahneye çıktı; yüzü beyaz, nefesi düzenli, kasları gevşek; mikrofonun arkasında, bir ışık halesinin altında aydınlatılmış, devleşmiş bir halde duruyordu.

Bir saat önce midesinde bir düğüm oluştu. Geçmek bilmedi, şimdi boğazına dek yükseliyordu. Ama John ilk kelimesini söyler söylemez düğümün çözüleceğini, sonrasının akıp gideceğini biliyordu. Neden orada olduğunu, tam olarak ne yapması gerektiğini biliyordu. Kendini tamamen buna vermeye hazırdı. Ağzını ve kalbini açmaya hazırdı. Bu akşam o, Şair John'du.

Grubun diğer dört üyesi, sondan bir öncenin bir öncesindeki sırada yerlerini almıştı. Andy Jonas'ın solunda,

Bob'un sağında, William ise Bob'un yanında oturuyordu. Bilin bakalım kimin eli Bob'un kalçasına dayalıydı. İpucu: Bob'un baldırına doğru çıkan fermuarının etrafında bir W çiziyordu.

Karanlık odanın içinde Andy gözlüklerini çıkardı. Yoğun bir parfüm kokusu vardı. John, ışıkta, mikrofonun gerisinde dikilmiş halde derin bir nefes aldı, elindeki metne baktı, ağzını açtı ve geceyi başlattı.

Okuma...

(...)

İki numaralı kitapsız şair, Michael, yüzü dinleyiciye dönük, mikrofonun arkasında ayakta şiirini okudu, bitirdi, sahneden ayrıldı ve alkışlandı.

Üç numaralı kitapsız şair, Cecile, yüzü dinleyiciye dönük, mikrofonun arkasında ayakta şiirini okudu, bitirdi, sahneden ayrıldı ve alkışlandı.

Geldiğiniz için teşekkürler!

Ve böylece Kitapsız Şairler Gecesi sona erdi.

Kadife arkalıklı sandalyeler katlandı, kadife gıcırtıları duyuldu.

Şiirseverler, misafir şairlerin yanı sıra çıkışa doğru yöneldi.

Yorum yapmak isteyen?

Çok güzeldi, kesinlikle, ahenk doluydu, hiç sıkıcı değildi. Başından beri sizde bir şeyler olduğu, bu iş için biçilmiş kaftan olduğunuz belli oluyordu. Metin güzel, yalın ve güzeldi. Biliyor musunuz, burada birçok şair var. Ve çoktandır bu işi yapıyorlar. Pekâlâ, evet, çenemi kapıyorum. Hayır, gerçekten iyiydi. Sahiden, bu halka açık ilk okumanız mıydı? İlk okuma için, samimi olarak söylüyorum...

Muhteşem. Harika. Harikulade bir okumaydı. Salon boşaldı. Andy, Jonas, Bob ve William hâlâ John'u kutlamakla meşguldü. Kısa süre sonra salonda sadece onlar

kaldı. Işıkları kapatmadan önce, gecenin organizatörü beş arkadaşı görür görmez samimiyet çağrıştıran bir tasarıma sahip diğer odaya davet etti.

Bu bir sergi odasıydı.

Barı vardı.

Sergi için duvarlara bazı şiirler asılmış, raflara bazı kitaplar yerleştirilmiş, camekânların içine gazete ve posterler koyulmuştu. Serginin amacı New York New York'taki şiir tarihini tekrar gözler önüne sermekti. Biz bir göz atacağız, diye duyurdu Jonas, Bob ve William, ortadan kaybolmadan önce.

John, barın kenarında, bardağına birbiri ardına içki dolduruyordu. Ayrım gözetmeden içiyordu, önemli olan içmekti. Konu şu ki, John bu akşam bir şairdi; onun ve bir o kadar da yanında dikilen Andy için bunu duymak tuhaftı. John konuşmuyordu, bomboş hissediyordu, bomboş ve yalnız. Belki de bu yüzden içiyordu, kendisini doldurmak için. Bardağı neredeyse hiç boş kalmıyordu, mucizevi şekilde doluyordu. İlahî bir aracıya inanmak gereksizdi. Hayır, aksine bu aracı, koyu renk takım elbiseli, kararlı uzun adımlarla John'a doğru yönelen bir adamdı ve şimdi inkâr edilemez biçimde John ile Andy'nin arasına yerleşmişti.

Demek öyle, tüm bu şairlik mevzuunu istiyorsun, dedi adam.

Aman Tanrım, hmm, şair, ben, bilirsin işte!

Dinle, sana bazı haberlerim var. Kendimi tanıtayım: Ben gecenin kâhiniyim. On yıldır yaşayan şairlere hizmet ediyorum.

Bu da demek oluyor ki...

İçin rahat olsun, hizmetim tamamen ücretsiz. Kâhinlik benim için iş olmaktan ziyade şiire hizmet etme tutkusu.

Hadi bakalım öyleyse, dinliyoruz.

Kâhin: Şair, daha ergenken, genç odanda şiirini bir çeşit pagan Tanrı için yazdın. Şiirlerini okuyanları insan biçiminde hayal etmiyordun, seni yalnızca ruhlar okuyabilirdi –şiir senin için ufak, spiralli defterlerde kayda geçmiş eserlerinin fedakârlığı üzerinden çözülen bir krizin ifadesiydi. Eser sahibi tarafından bizzat yönetilen seremoni sırasında şiirsel yaratımlarının hepsini parçalara ayırdın, yaktın, fırlattın attın– edebiyata elveda, dedin. Şair, artık bir yetişkinsin, çalışmalarının sonucu işsizlikle noktalandı, iki yılın tamamını motivasyon mektupları yazarak geçirdin, birçok yere başvurdun, bir o kadar da olumsuz yanıt aldın. Ücretsiz stajlar yaptın, deneyimin

itibariyle altı ay süreli kontratlar ve iş arama süreçleri arasında gidip geliyorsun. Şair, göründüğü kadarıyla önünde üzücü ve boktan işlerle geçecek bir ömürden başka bir şey yok. Ve böylece, sen de yaşantını daha iyi bir hale getirmek için bir yol arıyor ve yazmaya başlıyorsun. Şair, yaşadığın kentin kültürel ajandasına hızlıca göz gezdirip şiir matineleri, okuma performansları, performatif okumalar görüyorsun ve dahası konu hakkında birçok şey öğrendikten sonra görüyorsun ki günümüzde çok sayıdaki şair metinlerini artık halka açık okuyor. Şair, bunlara gidiyorsun çünkü okumalar ücretsiz ve yalnız başına gidiyorsun, çünkü böylesi bir deneyim arkadaşlarından birini bile cezbetmiyor ve böylelikle ilk defa yaşayan şairler görüyorsun. Şair, mümkün olduğunca her okumaya katılıyorsun, her şeyi görmeye gidiyorsun; seçici değilsin, zaten nasıl seçici olabilirsin ki, yaşayan pek az şair tanıyorsun. Şair, kütüphanelerde ve kitapçılarda çağdaşlarına okuma yaparak, haftada iki ya da üç okuma etkinliğine katılarak, bugünün şiirsel uygulamalarıyla ilgili daha kesin bir fikir edinmeye başlıyorsun. Şair, aktif şairlerden, yayınevlerinden, gazetelerden, performans mekânlarından oluşan ve günümüzün şiirini destekleyen teşekküllü şiirsel bir çevre keşfediyorsun ve söylediğine göre bu, tam olarak senin yapmak istediğin şey. Şair, günümüz şairlerini öğreniyorsun, şiiri görmezden gelen bir çağda onların şiir sanatını yaşama biçimine merak salmış durumdasın, kendini mümkün olduğunca fazla şiir yazma fikrine, mümkün olduğunca da az sıkıcı ve düşük ücretli işlere vermekle avutuyorsun. Şair, edebiyat senin düşüncelerine hükmediyor; yürürken, toplu taşıma aracındayken, araba kullanırken metinler oluşturuyorsun. Kendini zihinsel olarak bilgisayar destekli üretim yapmaktan –ki sana bunun için para ödüyorlar– çekip çıkarmak amacıyla, işyerinde çalışırken metinler oluşturuyorsun. Şair, akşam olunca sessiz

televizyonun karşısında metinler oluşturuyorsun, yatağına girince kafanda yazmaya devam ediyorsun, sonra yatma vakti geliyor, eğer yarın işte yorgun hissetmek istemiyorsan uyuman gerekiyor ama yarın işte yorgun hissetmemeyi gerçekten umursuyor musun? Şair, "metinlerim" dediğin şeyler üretiyorsun, "benim dilim" dediğin bir dil üzerine çalışıyorsun, "edebiyat" dediğin bir edebiyata şekil vermeye çalışıyorsun, kafanda takılıp kalan şeyi sesli okuyor, bilgisayarda biçimlendirip düzeltmeler yaptıktan sonra da kâğıda geçiriyorsun. Şair, tanıştığın şairlere okumaları için metinlerini veriyorsun, onlar da sana yazdıklarının kötü olmadığını söyleyip bunun şiir sanatı olduğunun farkında olmaman ihtimaline karşı buna şiir dendiğini ve senin de onlardan olduğunu belirtiyorlar. Şair, ilk eserini şiir yayımlayan, yani sadece roman yayımlamayan bazı yayıncılara gönderiyorsun. Şair, psikolojinin oldukça tipik özelliği olan gurur ve endişe karışımı içinde bir yanıt bekliyorsun. Kafanda farklı senaryolar yazıyorsun, herkesin senin zaferini kutladığını hayal ediyorsun. Evet, dürüst olmak gerekirse, yazdıkların akıl almaz derecede esaslı, hakikaten söylenecek başka hiçbir şey yok; kitap yayımlanıyor ve söylemeye gerek bile yok, büyük başarı yakalıyor. Şair, tamamen incelikli bir metin yazdığını, fakat ne yazık ki potansiyeline ulaşamadığını, ilk kırk sayfadan sonra yaratmaya bir son verip durakladığını belirten bir editör mektubu geliyor. Ne kötü bayım, yine de denemekten vazgeçmemelisiniz, içinizde yetenekli bir sanatçı olduğunu düşünüyorum, eseriniz diğer dosyanın içinde tarafınıza gönderilecektir, en derin saygılarımla, imza. Şair, bu mektup canını sıkacak; kati surette senin metnini yayımlamayı reddettiği ve bu durumda gelişme kaydetmene izin verecek eleştirel araçlara sahip olmadığın, hâlâ olması gerektiği şekilde bir yazar gibi okumayı bilmediğin için, bu mektup canını sıkacak. Şair, hayal kırık-

lığın dehşet verici; bunun çok ağır olduğunu, asla başarılı olamayacağını söylüyorsun, dikkatlice ergenlik dönemi eserlerinin pagan Tanrı'sını çağırmaya çalışıyorsun, fakat o artık kapsama alanı dışında. Şair, kaderin için yas tutuyorsun, çok mutsuzsun. Şair, arkadaşların metinlerini yollayabileceğin dergi isimleri vererek seni teselli ediyor, metinlerini ehil ellere bırakmanı söylüyorlar; buyur bakalım, altı aylık bekleyişten sonra beş olumlu yanıt alıyorsun. Şair, ismin gazetelerin içindekiler kısmında boy gösteriyor, kaynakçan gelişiyor ama sen hâlâ en azından küçük bir kitap, bir kitapçık bile etmediğinden yakınıyorsun, ismini iyi bir yayıncının bastığı bir eser kapağında görmeyi istiyorsun. Şair, deli bir adam gibi yazmaya devam ediyorsun. Şair, uzun bir süredir bitmeyen eserler yazmakla meşgulsün, ama bir gün mükemmel metni yazmış gibi hissedeceksin, okuyan bazı insanlar bunun iyi, yayımlanabilir bir eser olduğunu söylüyor; iniş çıkışlar ve işe yaramaz vaatlerle geçen birkaç aydan sonra umutlar yavaşça gerçekleşiyor, ilk kitabını yayımlayacak bir yayınevi buluyorsun. Şair ve editör, birlikte metin üzerinde çalışıyorsunuz, kapak tasarımını tartışıyorsunuz, font seçiyorsunuz, arka kapak yazısı yazıyorsunuz, bir dizi kopya alıp üzerinde gerekli düzeltmeleri yapıyorsunuz, işin bu evresinde hiçbir detayı atlamıyorsunuz ve bu esnada üç kitap için bir kontrat imzalıyorsunuz. Şair, bu ilk kitabının kopyalarından oluşan bir koli için imza atıyorsun; arkadaşlarını davet ediyor, bir parti için paraları sökülüyorsun, ilk kitap partisi; herkes eli boş gelsin, bu akşam Şair ısmarlıyor. Şair, kitabın, kitapçıları sallıyor, şehirdeki kitapçılara yaptığın gezintilerde kitabını bulamamaktan dert yanıyorsun ki bu biraz abartı, doğru olsa bile bunun nedeni pek az kitapçının ona yer vermesi. Şair, onu yazmakla geçirdiğin onca zamandan ve yayımlatmak için karşı karşıya geldiğin güçlüklerden sonra, şimdi kimsenin

bu kitabı iplemediği izlenimine kapılıyorsun, kimse onu okumuyor, kimse onun hakkında konuşmuyor, kimse onu eleştirmiyor, gerçekten inanamıyorsun, kafanı duvara vuruyor ve bir kez daha abartıyorsun. Şair, üzülerek bildiririz ki, potansiyel okurların yalnızca birkaç düzine şairden oluşuyor, onlar da kitabını almaktan çok, senden kopya istiyor. Şair, sakin ol, soğukkanlı düşün ve en nihayetinde kendine şunu sor: Eğer kimse günümüz şairlerinin varlığından haberdar değilse, o zaman kitapları nasıl satıyor? Şair, "yayıncım" diye belirttiğin bu yayıncı sayesinde yurtiçinde ve yurtdışında birçok eleştirel çalışmaya konu edilmiş üst düzey şairlerin eleştirel yazılarına konu olan diğer kitaplarını da yayımlatıyorsun ve bu defa saklayamıyorsun: Mutlusun, şiir mutluluk kaynağı.

Şair, seni ön plana çıkaracak bir dergi var, ama bu plan son dakika suya düşüyor, senin hakkında yazılmış bir doktora tezi ya da daha çok bir yüksek lisans tezi var ama öğrencinin şiire olan merakı bir gece içinde aniden bitiveriyor; bu esnada adın enstitülerde dolaşıyor, edebi etkinliklere katılman isteniyor, düzenli olarak şiirlerini dinleyicilere okuma fırsatın oluyor; ücret alıyorsun, seyahatler ve konaklamalar ayarlanıyor, paran ödeniyor ve bir gecelik şairliğin karşılığında besleniyorsun. Bu okumalar sayesinde şairlerle tanışıyor, bir sürü yeni arkadaş ve neredeyse bir o kadar da düşman ediniyorsun ki bu durumu kafana hiç takmıyorsun, kendine arkadaşların arasında şiirin bittiğini, o denyoları hiç umursamadığını söylüyorsun. Şair, disiplinlerarası festivaller sana dansçılar, oyuncular, müzisyenler, yönetmenler ve ortak çalışmalar geliştireceğin bir dizi performans sanatçısıyla karşılaşma fırsatı sunuyor, kimilerini hayata bile geçiriyorsun. Şair, artık tanıtıma, şaire, sanatçıya ihtiyacın kalmıyor; yazı, ses, görüntü üzerine çalışıyorsun; kitaplar ve kayıtlar yapıyorsun, gruplarda çalıyorsun, kısa video yapımlarında boy

gösteriyorsun; bedensel, görsel ve işitselsin. Taşbaskı şiirler üretiyorsun, resimli ve çizimli şiirler yapıyorsun, şiirlerini çikolata barlarının içine, tütün keselerine, perdelere, yatak örtülerine, çakmaklara, kalemlere, kurabiye kutularına, salata sosu şişelerine, yastık kılıflarına basıyorsun. Küçük gazete reklamı formatında şiirler yayımlıyorsun, süpermarketin birinde tanıtımcı olarak işe alınıyor ve minik sosis numuneleri dağıtırken şiirlerini okuyorsun. El ilanlarından arak yapıyorsun, kendini tamamen yazılı şiire, banda alınmış şiire, sergilenen şiire kaptırıyorsun; yayımlıyor ve şiir sanatını adeta yaşıyorsun. Sanatçılarla olan işbirliğini ikiye katlıyorsun, çok sayıdaki antolojiye giriyorsun, bunlar seni ikinci hamur kâğıttan kitaplarla kutsuyor, alanında bir kahramana dönüşüyorsun. Şair, kitapçılarda da muvaffakiyete ulaşıyorsun, artık başarılı bir yazarsın. Şair, yayıncıyla olan sözleşmendeki yeni edebi sezonun başlangıcına yetişecek olan son kitabının kapağına "roman" notu düşmeye karar veriyorsun. Şair, eğer etraflıca düşünürsen, şiir ve roman arasındaki çizgi keyfîdir; çünkü üzerinde çalıştığın şey edebiyat. Şair, kitapçılar "roman" etiketini yemedi ve onu sanat/şiir bölümündeki raflara yerleştirdi, sonuç olarak da yazdığın "roman" önceki kitaplarından daha fazla satmadı. Endişelenme, rakam vermeyeceğiz. Şair, etiketini değiştirmek için artık çok geç, edebiyat dünyasında sen bir şairden başkası değilsin. Şair, kahramana dönüşmüş bile olsan okurun ancak yoğun olmayan saatlerde çalışan bir otobüsün yolcusu kadar. "Bir şaire göre tanınan biri" ya da "Bir şaire göre yine iyi tanınıyor" diyorlar. Şair, mevsimin güzel günlerinin henüz başındayız ve sen, yaklaşık 10 kişiyle birlikte bir kafenin avlusundaki masada oturuyorsun, kültürel bir mekânda doğaçlama bir gezinti, insanlarla –kimse hakkında neredeyse hiçbir şey bilmeden– iletişim kurmanı sağlıyor, ama bundan memnunsun, duygularınız karşılıklı görünüyor;

işte bu yüzden de birlikte birkaç içki içmeye karar veriyorsun. Şair, yuvarlak bir masaya çakılıp kalıyorsun ve ne işle meşgul olduğunu söyleme sırası sana gelince de "Merhaba ben John, şairim" diyorsun. Şair, etraftaki herkes gülüyor, "Şairim" vallahi güzel espri!

John: Bravo, diyorum!

Andy: Bravo!

Kâhin: Teşekkürler! Gösterimi beğenmenize sevindim. Bu, benim uzmanlık alanım, kitapsız şairler için her yıl kehanet gösterimi sunmaya gelirim. Merkezdekiler bunu desteklemiyor ama beni durduramazlar. Kehanet ya da Isıran Köpek gösterisi arasında bir şey. Aslında bir kitapla başlamak istedim, ismi şöyle olan bir şey: *Günümüz Şairinin Talihsizlikleri ve Günümüz Gerçekliğinin Doğuracağı Gelecek Sıkıntılara Dair Yaşayan Genç Şairlere Bir Uyarı.* Ama kimsenin böylesi uzun bir başlığa sahip bir kitap basmak istemediğini görünce, ben de sahnelemeye karar verdim. Oldukça iyi başlık, ha? Neyse, kusura bakmayın sizi daha fazla tutmayayım, yayımlanmamış diğer şairlere de gösterimi sergilemem gerekiyor.

John bir yandan içiyor, bir yandan da Andy'yle konuşuyordu. John herhangi birinden daha çok ve daha hızlı içerdi. Tek lokmada yenilebilen türden yiyeceklerle dolu kâğıt tabaklardan bir şey almak konusunda temkinliydi. Yemek boğuntu veriyordu. John kendini içmeye adamıştı. Onun mantığına göre, bir bardağın ardından derhal başka bir bardak gelmeliydi. Bu tempoda içince, geçip giden zamanı fark etmemek mümkündü. John vaktin nasıl geçtiğini anlamıyordu. Böylesi durumlarda, insanlar kimse görmeden ayrılır. Bir bakmışsınız hemen şuracıkta sizinle, bir bakmışsınız gitmiş bile. Artık orada değillerdir ve sizin de gitme vaktiniz gelmiştir. Diğer insanlarla kıyaslandığında, akşamlar John için daha hızlı geçiyor gibiydi. Tabii Andy hariç. "John, artık bir şairsin" dedi.

Açık bir pencere. Tamamen açık değil, aralık. Bir bölmesi yarıya dek açık ki bu da açık olma durumunun kesin bir taahhüdü. Pencerenin bir tarafı dar ve karanlık bir avluya –evet, karanlık çünkü dar– diğer tarafıysa daha büyük, ama berbat, eski püskü bir odaya bakıyor.

Karanlık olmasına rağmen, duvardaki 60x90 santimetre ebatlarındaki şiiri okumak mümkün: DAHA FAZLASI YETERLİ DEĞİL. Odadaki mobilyalar; yerdeki döşek, kitap yığını, üstündeki lamba ve temiz çamaşırları ayak altındaki bir gün önceden kalma kirli çamaşırlardan ayıran raftan oluşuyor.

Komodin, kitaplık görevi görüyor. Dik uzanan, üstündeki lambayla küçük bir komodin taklidi yapan bir ki-

taplık. Komodin, varlığını hemen yakınındaki yatağa borçlu. Yatak olmasa, onun bir komodin olduğu düşünülemez, olsa olsa yere istiflenmiş küçük bir kitap yığını. Bu odada uyumak mümkün. Yani, burası bir yatak odası, en azından günde birkaç saatliğine. Bu akşam, yatak dolu. Orada biri uyuyor.

Uyuyan adamın adı John.

Odaya girer girmez kendisini yatağa attı ve tek kişilik döşek sarsıldı. John kıvrıldı. Gözlerini kapadı. Bilincini kaybetti. Uykuya daldı.

John günlük kıyafetleriyle uyuyordu: bir ceket, pantolon ve ayakkabılar. Sanki dışarı çıkmaya hazırlanıyor gibiydi. Kıyafetlerini çıkarmamayı dert etmemiş, onları çıkarıp pijama giyme zahmetine girmemişti. Yorganın altına bile girmeye gerek görmemişti. Bu çok fazla güç gerektirecekti. Uyku onu acilen çağırırken çok fazla süre uyanık kalacaktı. Uyku da tıpkı içki gibi acil bir şeydi. John çok içti. Bu uçsuz bucaksız metropolde, ister alkol olsun ister uyuşturucu, sürekli bir şeylerin peşinden gitmek gerekiyordu. New York New York'ta işte böyle oluyordu: Her güne yeni bir uyuşturucu, ağzına sıçıp aklını başından alacak bir şey lazımdı. Mesela John'un kendini bir ırmağın en hızlı akan noktasından tam beş dakikada inerken görmesi gibi. Gerçekten inmiyordu tabii. Halüsinasyon görüyordu. Beş dakikalık esrik bir rafting deneyimi.

Andy amfetamin almıştı ve bunun sonucunda öfkeli bir uykusuzluk nöbetine tutulmuştu. Küllü gri teni ve gözaltı torbaları, Andy'nin bu bağımlı sürüye ayak uydurduğunu kanıtlıyordu.

Roller bu şekilde bölünmüştü: John uyuyordu, Andy uyanıktı.

Bu akşam Andy ve John ilk kez bir aradaydı. Genç âşıklar aynı yatağı paylaşıyordu. Memnuniyetle daha fazlasını yapmak istese bile, şimdi zamanı değildi. Ah ulan

be! Dokunmak için, uyumak yerine birlikte yatmak için bir fırsat olduysa da artık o da kaçmıştı. Uyuyan bir adamı beceremezsiniz. Andy'nin adımlarını izleyin ve ufaklığı indirin. Velev ki... Haydi, ona mırıldanalım:

John?

John?

Joooooohn?

Cevap yok.

John, kendi adını duymuyordu.

Sadece uyumuyordu, üstelik horluyordu piç kurusu.

Denemenin faydası yok, diye düşündü Andy çift kişilik yataktan kalkarken. Pencereye doğru yürüdü, pencerenin kulpunu tutup aşağıdan yukarıya doğru yüklenerek, özel bir dokunuşla, nazikçe iterek açtı. Yatak odasının penceresi açıktı.

Burası kare bir avluya, şişe ve teneke kutu pisliğine, pencereden atılan gözden çıkarılmış eşyalara, sigara izmaritlerine, karton kutulara ve ambalaj kâğıtlarına ev sahipliği yapan karanlık bir oyuğa bakıyordu. Patlama yankısı. İzli mermi vınlaması. İkinci yankı. Cephanenin el değiştirişi. Silah sesi. Çığlıklar. Bağırtılar. Hepsi, bir reklamın tatlı müziğiyle aniden kesildi. İzleyici sesi kıstı. Yakınlardaki sokaklarda sürüklenen otomobil gürültülerine dönüş. Andy sigarasını yaktı, izmarit kısmına gelinceye dek içine çekti, izmariti avluya fırlattı.

Yapacak başka bir şey yoktu, Andy'nin uykusu gelmiyordu. Bir sigara daha yaktı, izmarit kısmına gelinceye dek içine çekti. Kaderi avluda son bulacak olan bir izmarit. Andy pencereyi kapattı. Tekrar yatağa, John'un yanına dönünceye dek çoraplarıyla ahşap zeminde gezindi.

Pekâlâ.

Ve şimdi diğer cümleye geçelim: John + Andy = Aşk.

John, Andy'yi Andy olduğu için seviyordu. Andy, John'u John olduğu için seviyordu. John, Andy'yi olduk-

ça çirkin buluyordu. Andy, John'u çok yakışıklı buluyordu.

Bir sorun vardı: Andy kendisine dokunulmasından nefret ediyordu. Seks partilerinde, katılmak yerine daima izlemeyi tercih ediyordu Andy. Bu durum, bazı insanların canını sıkıyordu. Diğer yandan John, bunu yapmayı seviyordu. İyi de yapıyordu. Kendini bu işe çok fazla veriyordu. Böylesi durumlarda olması gereken biçimde hareket ediyordu: istekli, enerjik, doyumsuz.

Tek gereken, John'un aletini havalandırmak için çıkarmaya karar vermesi ve Andy'nin onu kavradıktan sonra, ağzına götürüp yalamaya başlamasıydı. Ardından John gözlerini kapayıp sonraki hamleyi beklerdi. Bu anlarda John'un yüzü a) gerildi b) gevşedi. Su götürmez bir ifade. c) gelmek üzere d) geldi. Hepsi olup bittikten sonra, Andy menileri yutar ve tekrar yalamaya başlardı; sonra John aletini yerine geri sokar ve iki arkadaş birkaç şişe alıp cips ve fıstık tabağı hazırlayarak oturma odasına yollanır, başka şeylerden konuşurlardı.

Günlük yaşantılarında Andy ve John birbirlerini sevdiklerini saklamıyordu. Neden böyle bir şey yapsınlardı ki? Bu aşk hikâyesinin saklanacak neyi vardı? Buna karşı çıkacak biri var mıydı? Uluorta öpüşmek isterlerse, öpüşürlerdi. Tabii, Andy bunu istemezdi. Herkesin içinde el ele tutuşmak isterlerse, tutuşurlardı. Tabii, Andy bunu istemezdi. Uluorta sergilenebilen yakınlaşmaların tümünü yapabilirlerdi, ama Andy buna gerek duymuyordu. Gerçi John da duymuyordu.

Bu arada, açılışlarda ilginç bir dedikodu dolaşmaya başladı. John ve Andy hakkında. Artık Andy'ye Andy değil, "Şey" diyorlardı. Daha sonradan bu lakap yerini "Peruk"a bırakacaktı. Her neyse, ortalıkta boktan bir şey dönüp duruyordu. Söylenene bakılırsa, ikisi hakkında.

İkisi hakkında, öyle mi? Bu cümlenin başı nereye doğru gidiyor? Ve grup arkadaşları bu duruma ne diyor?

Ah, arkadaşlar! Tamam, tamam, hadi onlardan bahsedelim. Haydi, Bob'un kıs kıs gülüşlerinden, William'ın alaylarından söz edelim. Dedikodulardan besleniyorlardı, hainler! Bunlara arkadaş diyebilir misiniz? Doğrusu daha önceden William, Andy'ye çakmaya çalışmıştı. Ama ihtişamına, entelektüel niteliklerine ve başka bir dolu şeye rağmen William'dan hoşlanmak kolay değildi. Andy, "Hayır, teşekkürler" dedi. Ve William, çok nazikçe yapılmış olsa da reddedilmeyi çok kötü algıladı. Zamanı geldiğinde Andy'ye bunu ödetecekti.

John'dan hoşlanan Bob'a gelince, o da John'u Andy'ye kaptırdığını hissediyordu. Hayır, Bob gerçekten de John'un Andy'de ne bulduğunu anlamıyordu. O da intikamını almanın bir yolunu bulacaktı.

Diğerlerinin arasında, bu yeni tomurcuklanan aşkla ilgili oldukça –hemen hemen öförik biçimde– mutlu görünen biri varsa, o da Jonas'tı. Neredeyse çıkıp John ve Andy'yle bir aşk üçgeni oluşturmak isteyecek gibiydi. Ama gördüğünüz gibi yanıldınız. Jonas hevesli, arkadaş canlısı, iki arkadaşının birbirini sevmesinden öylece mutlu olan bir adamdı. Ve bunu dile getirmekten asla kaçınmazdı. Onlar adına mutluydu, çünkü John ve Andy onun arkadaşlarıydı, hepsi bu kadar.

Açılışlarda insanların onlara nasıl sırt çevirdiğini görünce, belki de bu durumun onlar açısından kötü sonuçlanacağını düşünebilirsiniz. Belki de John ve Andy'nin etrafta dolaşan bu dedikodu yüzünden sıkıntı çekeceğini düşünebilirsiniz. İncineceklerini, zarar göreceklerini, saldırılar karşısında eğilip bükülecekleri ve sonra da... Sonra ne? Adreslerini mi değiştirecekler? Gruptan mı ayrılacaklar? Eve mi kapanacaklar? Ayrılacaklar mı? Onları pek iyi tanımadığınız gerçekten belli oluyor. Biri on-

ları mı eleştiriyor? Kahkahayla gülüyorlardı. Önce gülüyor, sonra düşünüyorlardı. Kendilerini hazırlayıp misillemeyle karşılık veriyorlardı.

Andy'nin bir fikri vardı: "John, sen kadınlara çekici geliyorsun, kadın düşmanı heriflerle açılışa gelen kadınlardan birini ayartman yeterli, misilleme yapmak adına zamparalığa hazır olduğunu onlara anlatmak için bir yöntem bu. Sonra göreceksin, bizimle alay etmeyi kesecekler."

John, açılışlarda kadınları güldürmeye başladı; tek yapması gereken onlarla konuşmaktı. Oldukça basitti: John'la harika vakit geçiriyorlardı. Ah, bizim John!

Ve böylece ibne olmayan erkekler tekrar onunla dost oldu. John'un, aldatan bir kadının aşığı olmasındansa, Andy'yle birlikte olan bir ibne olmasını tercih ediyorlardı. Peki ya Hıristiyanlık ahlakı?

John ve Andy size kısaca siktir olup gitmenizi söyleyecektir.

Grup hayatı devam ediyordu.

Bu sabah Andy banyo aynasında kendine baktı ve ne gördü dersiniz? Beyaz teni, okuldayken jimnastik dersinden daima muaf tutulmasına yol açan zayıf, neredeyse kassız bedeninden pek de hoşnut görünmeyen bir adam. En yakışıklı gününde hastalıklı, diğer vakitlerse ceset gibi görünürdü. Andy bugün aynaya bakarken kendisiyle konuştuğu bir an yakaladı: "İşsiz sanatçı, çok yakında bunu da geride bırakacağım." Aynada kendine bakan bir adam gördü ve "En sonunda hepsini geride bırakacağım" dedi.

Öte yandan, hepsini geride bırakınca ne olacaktı ki? Nasıl, neyi geride bırakacaktı? Bilinmeyen bir sürü şey...

Ama sabahki ruh haliyle Andy'nin kafasında yine de her şey apaçıktı: En sonunda her şeyi geride bırakarak sonlandıracağım bu macerayı.

Andy her sabah olduğu gibi erken uyandı. Sabahları daima erken kalkan biri için alışılmadık bir şey değil. Kahvaltısını yaptı, çabucak duş aldı, tıraş kremini sürüp köpürttü, temizledi, dişlerini fırçaladı ve yüzünü nemlendirdi. İki dakika sonra iş gününü karşılamaya hazırdı, tabii bir sorun dışında: Erekte olmuştu. Velhasıl ısrarcı bir ereksiyonla karşı karşıyaydı, velhasıl sertleşmesine neden olan düşüncelerden kurtulması gerekiyordu, velhasıl bu düşünceler geri gelip duruyorlardı ve suçluyu daha da çok sertleştirme etkisine sahiplerdi. Andy nereye kadar gidecekti? Sonuna kadar gitmeye karar verdi.

Sportif-erotik bir bölüm için her şey hazırlandı, problem çıkaran aleti eline aldı ve iki ayrı ses çıkararak konuşmaya başladı. O: Aman Allah'ım, bu kıyafetin içi nasıl da sıcak! Haydi, biraz rahatlayalım. Ben: Aaa, bak sen! Kübalı, çıplak bir asker. O: Selam. Ben: Merhaba. O: Senin için yapabileceğim bir şey var mı? Ben: Hımm, bilirsin işte, ayakkabı yalamayı çok severim. O: Harika, benim de fantezim bu. Ben: Pekâlâ, artık tanıştığımıza göre daha fazla vakit kaybetmeyelim ve sadede gelelim. O: Buyur, yala bakalım. Ben: Bir şey daha var, yalarken benimle küfürlü konuşulması hoşuma gider. O: Tamam, haydi yala seni orospu çocuğu pislik! O: Orospu çocuğu bir pislik gibi yalıyorum. Kübalı asker, tamamen çıplak halde, ayakkabıları giyer; tıpkı John'un bir şiirinde olduğu gibi. O: Ah benim pislik, küçük orospu çocuğum, devam et, daha çok yala, daha çok, daha çok, daha hızlı, hadisene! Ben: Son bir inilti daha, alnım ter damlacıkları dolu, neredeyse bitti, hadi, hadi, daha fazla, dikkat et, dur!

İyi işti, aferin.

Andy nihayet John'u arayabilirdi (yani sesli mesajla). Bir sesli mesaj bırakıp (Uyuyor musun?) sonra yatak odasındaki işine geri dönerdi.

Hattın diğer ucundaysa telefon çalar, çalar, çalardı. Böğürtlen renkli telefon sayısız kere çalardı. Bunları saymanın hiçbir yararı yoktu. İşte bu yüzden "sayısız" deyip geçiyoruz. Hikâyeyi kısaltmak adına. Telefon önce bir kez çaldı ve sesli mesajı iletti. Sonra da kullanıcısına sesli mesajı dinlemesi için hatırlatma yapıp, ısrar edip durdu. İlerleyen dakikalarda, bezdirmek suretiyle telefon kullanıcısına bu mesajı hatırlattı. Çünkü telefonun mantığı buydu: Ne pahasına olursa olsun, kullanıcının kayıtlı mesajları dinlemesini sağla.

John uyuyor olsa bile, Andy'nin telefonu birden çok arama yapabiliyordu. Ve prensip olarak John uyurken asla telefona cevap vermezdi. Vakit gelip de uyandığında yanıt verecekti, ama bundan önce cevap vermesini beklemek nafileydi.

Çözüm: Birden çok arama yaparak John'u uyandır.

Andy, düzenli aralıklarla tekrar tekrar aradı ve yineleyen mesajlar bıraktı (Uyuyor musun? Uyuyor musun? Ne yapıyorsun?), yinelenen aramaların sayısı arttıkça, direkt aramalarla sesli mesajlar birbirine karıştı. Andy'nin bilmem kaçıncı girişimi, John'u uyandırmayı başardı.

John: Evet?

Andy: John, bir davetiyem var!

John: Ne? Nereye? Neden bahsediyorsun?

Andy: John, neden bahsettiğimi biliyorsun, başka bir şey söylemeyeceğim.

Davetiye, *M*üze'deki açılış içindi. Andy'nin onu nasıl bir takas, talih veya fırsatla ele geçirdiğine dair yanıt verebilecek biri varsa epey zeki olmalı. Güzel bir sabah, davetiye Andy'nin posta kutusundaydı. Birkaç dakika

sonra da ellerinin arasında. İşte tüm hikâye buydu. Tabii, esas hikâye bu değildi. Hikâyenin esas kısmı, davetiyenin geçerli olmasıydı. Geçerli olması yetmezmiş gibi, bir de iki kişilikti. Andy, John'a davetiyenin arkasındaki endişe verici notu okudu:

ŞIK VEYA SPORTİF ŞIK ELBİSELER GİYİLMESİ RİCA OLUNUR.

O gün John ve Andy "sportif şık"ın ne anlama geldiğini anlamadıkları için deri, jean ve iki çizgili spor ayakkabıdan oluşan günlük kıyafetlerini giymiş halde, 34. katında *M*üze'nin bulunduğu baştan aşağı lüks binaya vardılar. Ellerinde davetiye, kapı görevlileri Bill ve Bull'a kendilerini tanıttılar.

Baylar! Bill, bu ikisini iyice baştan aşağı süzdükten sonra işsiz olduklarından şüphelenmedi. Bull, binanın kapısını mükemmel, eş zamanlı bir hareketle, bizim iki işsiz sanatçımız için açtı: İyi akşamlar, baylar.

Binanın kapısı bir koridora açılıyordu. Koridor, asansöre götürüyordu. Asansörün içinde kadın ve erkekten oluşan bir çift vardı. Başparmak, kapıyı açık tutan butondan yavaşça çekildi. Asansör hareket etmeye başladı. Tüm asansör yolculuklarında gerek görüldüğü üzere, John ve Andy gözlerini aşağıya kaydırdı, bakışlarını adamın spor ayakkabısına diktiler. John ve Andy'nin ayakkabıları siyah üzerine iki beyaz çizgiliydi; adamınkiyse üç çizgiliydi ve bu da yetmezmiş gibi çizgiler gümüş renkliydi.

Aslında raket, file ve topla oynanan bir spor için üretilmişti, ama Adas (iki çizgili) ya da Adidas (üç çizgili) ayakkabılar sanatsal veya alelade sebeplerden dolayı çabucak ele geçirilmişti. Görünüşe göre bu ayakkabılar, sergi ziyaretleri ve bunları takip eden ayakta dikilmeler için mükemmeldi. Çünkü New York New York'taki açılışlara gelen konukların büyük bir çoğunluğu başka ayakkabı giymezdi. Böylelikle açılışlar biraz da sportif bir tarzı be-

nimsiyordu. Önce kapalı salonda spor, sonra galeride spor. Asansör sahnesine kadar, John ve Andy bir çift spor ayakkabının ikiden fazla çizgisi olabileceğinden bihaberdi. Şehir merkezinde Adas marka ayakkabılar sanatçıların giyebileceğinin en iyisi olarak görülüyordu. Yukarı mahallelerde dışarıdan dikişli ekstra şerit, koşu ayakkabılarına üç heceli bir isme sahip olma hakkını veriyordu. Hece başına bir şerit, cafcaflı bir yokuş gibi. Böylece sportif şıklığın sırrı çözüme kavuşmuş oldu: "Sportif şıklık" şık bir kıyafetin, üç çizgili bir Adidas (Dilinin üzerinde yazıyordu) ayakkabıyla tamamlanmasıydı.

Asansör durdu. "Otuz dördüncü kat." Biseksüel bir ses cıvıldadı. Kapı iki yana doğru ayrıldı. Dört yolcu birbirine "iyi akşamlar" diledi, iki gruba ayrılarak *M*üze'ye girdiler.

John ve Andy, birer kadeh dolusu köpüklü bir içkiyi ele geçirdi. Böylece gerekli teçhizatla donanıp *M*üze'yi turlamaya karar verdiler. Haydi, onları izleyelim. Bir şey, onları koridorda alıkoydu. Tepsi taşıyan kişiler etraflarında daire oluşturdu. İki arkadaş, oyunu kurallarına göre oynadı: Boşalan bardaklarını koyup yenilerini aldılar, yeni arkadaşlar edindiler, birbirlerinin şerefine kadeh kaldırıp, yolları sonsuza dek ayrılmadan önce fotoğraflar çektiler. John ve Andy sergiyi gezmeye koyuldu. *M*üze, kanvas üzerine yağlıboyadan oluşan muhteşem bir sergi sunuyordu. Sanatçının adı Elisabeth'ti. Sergininse, Sonsuz Yaşam.

Max, Craig, Pierre, Walt, Marc, Rirkrit, Piotr, Julian, Walt, Frida, Liz ve Diana, Keith, John, Jonathan, Matthew, Eminem, Patti, Nick, Nick Doğu'da, Nick ve Patti, Harry ve Tittie, John ve Sid, Silver Bosie, Kurt, Mavi Kurt, Uyuyan Kurt, Jarvis, Jarvis Yatakta, Jarvis ve Liam Sigara İçerken, altındaki plakalarda böyle yazıyordu. Fazlası da vardı:

Madame Bovary, Antoine Doinel, Eugéne Delacroix, Napolyon, Prens Harry, Şair *John, Bavyeralı II. Ludwig, Ludwig Joseph'le, Ludwig, Marie Antoinette Büstünü Okşarken,* vb.

Şampanyanın da yardımıyla, gece nihayet hoş bir havaya büründü. Başlangıçta buna ihtimal vermek güçtü, ama John ve Andy gayet rahat görünüyordu. Andy, John'un ezelden beridir haybeye anlattığı şakalara bile açık görünmeyi beceriyordu ki Andy bu şakalara genelde sadece eleştiri ile tepki veriyordu. Bu da ölümüne sıkıldığının ispatıydı. Kendini iyi ya da rahat hissetmiyordu. Orada ne işi olduğunu bilmiyordu. Herhangi birinin ondan ne beklediğini bilmiyordu ve neredeyse kaçıp gitmek istiyordu. Böyle olacağını bilseydi, evde kalmayı tercih ederdi. Bir kereliğine uyurdu. Televizyon izlerdi. Akşamı annesiyle geçirirdi. Ne bileyim işte, herkesin birbirini tanır göründüğü, fakat kimsenin onu tanımadığı bu *M*üze'de sıkılmak dışında herhangi bir şey yapardı.

"Yanlış yoldayım" dedi kendi kendine, "işsiz olmakla iyi yapıyorum."

Gece ilerledikçe, iki kafadarımızın –tamamen sarhoş iki kafadarımızın– şen şakrak, hatta komik bir ruh hali içinde, şampanya ve amfetamin karışımıyla kafayı bulmuş olduğunu, kalabalığın içinde görsel ikizlerini bulmaya çalışarak, kendi kendilerine eğlendiklerini görüyoruz. Görsel ikiz bulmaca oyununu oynarken vicdanları rahattı, çünkü kimseyi tanımıyorlardı. Çünkü kimseyle ilgileri yoktu. Korumaları gereken bir üne sahip değillerdi. Çünkü iplemiyorlardı.

Alkol ve uyuşturucu etkisi altında ortaya çıkan benzerlikler çılgıncaydı. John, Max'ın görsel ikizini işaret etti, Andy de Billy'ninkini. John, Lou'yu tanıyordu. Andy, sarı takım elbiseli adamla Candy arasında benzerlik buldu. John, kendisine iki beden büyük gelen bir takımın içinde

yüzen, sıska, uzun adamı gösterdi ve "William'ın burada olduğunu bilmiyordum" dedi.

"Of John, abartma!" diye yanıtladı Andy, kahkahayı koyvermeden önce.

John tam bir götkafalıydı.

John götkafalının tekiydi ama ne yapalım. Benzerlikler bulmaya çalıştılar, var olan yüzlerle onların benzerleri arasında bağlantı kuruyorlardı. "Bak, Eleanor" diyorlardı ve o gerçekten Eleanor'du.

Durumun farkında olmayan diğerleri, aslında Eleanor'un mekânında bulunuyordu, herkes Eleanor'un mekânındaydı. Binanın 34. katı, 33. kattaki galeri, 32. kattaki ajans, 31. kattaki ofisler, 30. kattaki stüdyo daireler onundu. Ve bu, en aşağı katlara (çöplük, bodrum, krematoryum, otopark) dek aynı şekilde ilerliyordu.

Eleanor. Çünkü Eleanor hakkında konuşulduğunu duymuşlar, ama yüzünü asla görmemişlerdi; John ve Andy uzun bir süredir Eleanor'un yalnızca bir isim olduğunu düşünüyordu. (İsim olmasının yanı sıra) efsane olduğunu belirtmek için verilmiş bir isim. Modern bir şıklık içindeki asimetrik, siyah elbisesi, ardıç katranı parfümü, petrol mavisi göz farları, antrasit ruju ve vampir gibi beyaz teniyle oradaydı Eleanor. Yaşını tahmin etmek güçtü, özellikle de umurunuzda değilse. John, tanışmalarda titiz davranırdı.

John: John, Andy.

Eleanor: Güzel, peki ya kıyafet kuralına uymayan, barı yağmalayıp insanlarla alay eden bu John ve Andy ne iş yaparlar acaba?

John: Ben şairim.

Eleanor: Şair John? Saçmalık, kulağa aptalca geliyor, kimse buna bir saniye bile inanmaz, asla isim yapamayacaksın, şimdiden sıçtın, bence kariyer değişikliğini bir düşün. Başka ne yapabilirsin ki zaten?

John: Ben bir şairim, hepsi bu. İş arayışındaki bir şair.

Eleanor: İş arayışındaki bir şair? Bir şair ve iş arıyor. Tanrı aşkına, duydunuz değil mi, bu harika! Şairlerin hâlâ var olduğunu öğrenmekle kalmadım, üstüne bir de gelmiş, “Ben bir şairim, bana iş verin” diyor. Bu ne cüret göt kafa göt kafa göt göt göt göt göt göt göt göt göt göt göt göt göt göt göt göt göt göt göt göt göt göt göt göt göt göt göt göt göt göt göt göt göt göt göt göt göt göt göt göt göt göt göt göt göt göt göt göt göt göt göt göt göt göt göt göt göt göt göt...

Bu üçlünün etrafında küçük bir grup oluştu. Dudaklarında gülücükler, ellerinde kadehler, büyük bir ilgiyle bu diyalogu takip ediyorlardı.

John: Seçici biri değilimdir, uyumlu ve esneğim, kullanıma hazır bir şair olabilirim, her an hareket etmeye hazır; yeteneklerimi bir sanat galerisinin hizmetine sunmaktan mutluluk duyarım.

Küçük grup, sağlam bir kahkaha patlattı. John da güldü. Konuşma sırası Eleanor’daydı.

Eleanor: Her halükârda cesurca bugünlerde şiir yazmak, hayran kalıyorum, ağzına sıçayım ağzına sıçayım ağzına sıçayım ağzına sıçayım ağzına sıçayım ağzına sıçayım ağzına sıçayım ağzına sıçayım ağzına sıçayım ağzına sıçayım ağzına sıçayım ağzına sıçayım ağzına sıçayım ağzına sıçayım ağzına sıçayım...

John: Kısacası şiiri çok seviyor.

Andy: Ben pek emin olamadım.

Eleanor: Sıç Sıç Sıç Sıç Sıç Sıç Sıç Sıç Sıç Sıç Sıç Sıç Sıç Sıç Sıç Sıç Sıç Sıç Sıç Sıç Sıç Sıç Sıç Sıç Sıç Sıç Sıç Sıç Sıç Sıç Sıç Sıç Sıç Sıç Sıç Sıç Sıç Sıç Sıç Sıç Sıç Sıç Sıç Sıç Sıç Sıç Sıç Sıç Sıç Sıç Sıç Sıç Sıç Sıç Sıç Sıç Sıç Sıç Sıç Sıç Sıç Sıç Sıç Sıç Sıç Sıç Sıç Sıç Sıç Sıç Sıç Sıç Sıç Sıç Sıç Sıç Sıç Sıç Sıç Sıç Sıç...

Bir dakika boyunca sayısız kere “Sıç” dedi.

Bir garson Eleanor’un sırtına hafifçe vurdu, cebinden bir ilaç şişesi çıkardı, avcuna iki ilaç koyup, onları büyük bir bardak suyla Eleanor’un ağzına tıkıştırdı.

Eleanor: Aaaaaaaaaaaahh!

Garson: *Tourette* sendromu,* endişelenmeyin, hakaretleri üzerinize alınmayın, bu hastalığın sözsel dışavurumu, sözcüklerin hepsi kendiliğinden geliyor, bunlar hiçbir şey ifade etmeyen şeyler, ama insanlar alınabiliyor.

John: Sorun değil. Ben bir şey duymadım. Öyle değil mi Andy?

Andy: Hiç sorun değil. Dinlemiyordum bile.

Böylelikle Andy konuşmuş oldu. Eleanor bakışlarını Andy'ye dikti.

Sanatsal yaşamından bahsetmek için şimdi sıra Andy'deydi.

Hantallar ve *Hayretverici Nesneler* dizisinden, annesiyle geçirdiği yaşamından, gece gündüz çalışmasından, onu izleyen şiddetli ölümden, siyah güneş gözlükleri ve pırıl pırıl saçlarından (Bu, sevgili Eleanor'u eğlendirir gibiydi) söz etti. Eleanor'un merakı uyanmıştı. Ve Andy'nin her daim olduğu gibi tamamen eliptik, neredeyse namevcut görüntüsüne rağmen, (Normalde onun yerine John konuşurdu) Eleanor, onun bazı işlerine göz atmak istedi, sadece neye benzediklerini görmek istiyordu.

Eğer mümkünse görmek isterim, ağzına sıçayım.

Ağzına sıçayım, elbette mümkün.

Bir kartvizit, bir sonraki hafta için randevu ve sonra da Eleanor, "Andy Andy Andy..." diye tekrarlayarak gözden kayboldu.

Andy kim?

---

* Tourette sendromu, birçok fiziksel tik ve en az bir vokal tik olarak betimlenen kalıtsal, nörolojik bir rahatsızlıktır. (ç.n.)

Andy'yi son olarak gördüğümüzden beri birkaç ay geçti. Bu süre çalışılarak geçirilen bir vakte dönüştü anında. Birdenbire çalışmaya başlayalı 10, 12 ay geçti. İş vakit almıştı, tam olarak 10-12 ay, ama sonuçta iş bitmişti, gereken saatler geçirilmişti, işin yasal olarak gerektirdiği saat kriterine ulaşılmıştı.

12 aydan beri, Andy artık profesyonel bir sanatçıydı. Bu profesyonellik, Eleanor'un ona vermiş olduğu randevuya dayanıyordu. Artık Andy meşhur, popüler, koleksiyonu yapılan bir sanatçıydı. Bunun sonucunda durmaksızın çalışıyordu. Günler 72 saat sürebiliyordu ve Andy bunların

hepsini çalışma zamanına dönüştürmeyi beceriyordu. Andy, oldukça üretkendi.

Andy, daha rahat üretebilmek için bir zamanlar sanat öğrencisi olan tiplerden ya da işsiz sanatçılardan oluşan iki kişi tuttu ve Stüdyo'yu yarattı. Uzun, kısa, karman çorman, renkli, pasaklı veya aynı zamanda tumturaklı saçlarıyla dikkat çeken kişiler; yani, estetik zevkleri ne olursa olsun, bir sanat öğrencisiyle bir işsiz sanatçının sahip olduğu saç stili.

Sırf rahat olsun diye, onlara Gerard ve Gerard ismi verildi. Neden Gerard? Çünkü Eleanor'a göre, kolay akılda kalabilecek, hoş bir isim olması gerekiyordu. Ne demek istediğimi anlıyorsun değil mi? Hayır mı? Çünkü aynı zamanda havalı bir isim. Seksi, havalı, sanatsal bir tınısı var. Yine mi hayır? Beni dinle, ikisinin de adı Gerard olacak, eğer beğenmediysen sssssssssssssss gidebilirsin.

İlaç, bir bardak su. Hah, nerede kalmıştık?

Andy'nin galeriye girdiği andan itibaren, Eleanor onun New York New York'un beklediği sanatçı olduğu fikrine vardı. Halkla ilişkiler kısmı halledilmişti, Eleanor atölye ziyaretleri düzenledi; yanına koleksiyoncuları, eleştirmenleri, gazetecileri, küratörleri, müze direktörlerini, sektörün ileri gelenlerini ve şirket sahiplerini alarak, düzenli olarak Stüdyo'da boy gösterdi. Bununla da kalmayıp, para kazanmayı bilen, ensesi kalın birtakım insanlarla, mesela sanat piyasasında olmayanlarla, Andy'yi tanıştırdı ve bu kişiler Stüdyo'dan ayrılırken kendi kendilerine, "Şu Andy ne kadar garip bir tip, o kadar garip olduğuna göre gerçek bir sanatçı olmalı" dediler. Sizce de onun bir işini almaya değmez mi?

Andy'nin kariyerinin bu kısmına "Altın Periyod" denebilirdi. Düşündüğü her şey satıyordu. Dokunduğu her şey satıyordu. Andy'nin imzası olan her şey satıyordu. Andy, işlerini daha üretmeden önce satıyordu, mühim

olan Andy tarafından imzalanacak olmasıydı. Andy, hazır ve sipariş işler çalışıyordu. Andy sayesinde gönlünüzden geçene sahip olabilirdiniz. Devasa boyutlardan son derece küçük ebatlara dek, iki ya da üç boyutlu parçalar; konuyu seçin, boyutu seçin, istediğiniz Andy'yi seçin. Andy, siparişi en fazla bir hafta gibi çok kısa bir süre içerisinde teslim etmeyi taahhüt ediyordu. Taşıma ve kurulum hizmeti de vardı.

Kesin şunu, tamam! Bu, tamamen saçmalık. Bu şekilde çalışamam.

Üç ay sonra Andy'nin kişisel sergisi vardı. Müze'nin ana galerisinde gerçekleşecekti. Peki ya ne olacaktı? Orada ne sergileyecekti? Andy'nin en ufak bir fikri yoktu. Andy ne zaman sergi için yeni bir fikirle çıkagelse Eleanor, "Çok iyi" diyor, hemen ardından da bu işi satın almak isteyen bir koleksiyoner buluyordu.

Sonuç: Sergi için başka bir şey bulmak zorundasın, sevgili Andy.

Hantalları sergileyelim? Ya da *Hayretverici Nesneler*? Şaka mı yapıyorsun? Eleanor o işlere bayılıyor; o yüzden onları sergilemek istemez. Andy'nin adı iyice popüler olsun diye bekle, tam o vakit çıkar ve hop!

Bingo! Andy işsizdi.

O sırada aniden, birisi kapı zilini çaldı.

Anne: Andy!

Andy: Anne!

Anne: John geldi!

Çabuk ol Andy, geç kaldın, makyajını bitir artık, dişlerini fırçala ve ortalığı topla, gözlük ve ceket seç, platin rengi –ya da ışıltılı gümüş– bir perukla saçlarını da hallet, haydi acele et, seç bir şey işte, neyse ışıltılı gümüş olsun ya da hayır olmasın, ikisi de olsun, bir bakalım. Bu süre boyunca, oturma odasındaki çiçekli kanepede yan yana oturan (üvey) annesi ve John pürdikkat, bir televizyon

programı izliyordu. Jack, büyük ikramiyeye bir soru uzaklıktaydı.

Jack, B şıkkını seçtin, son kararın mı?

Ah, işte Andy de geldi!

John ve Andy, anneye sarılıp çıktılar. Annesinin güle güle anlamına gelen işaretiyle ayrıldılar. Güle güle Andy ve John.

Akşam, bir oto yıkamacının arka odasındaki deneysel film gösterimleriyle başladı. Gösterim, resmi olarak var olmayan bir yerde yapılıyordu. Eskiden oto yıkamacının yerinde bir sinema vardı, ama artık yok. Artık devir oto yıkamacıların devri, sinemaların değil. Diğer yandan bakınca, böyle yerlerin tekrar sinema olmasının, yine eskisi gibi kullanılmasının her zaman bir yolu vardı. İki buçuk saat geçti. İzleyicilerin gizli bir kapıdan çıkması istendi. Komşuları alarma geçirmemek için çıkarken gürültü yapmamaları tavsiye ediliyordu. Yani bu, ayak uçlarında, tek kelime etmeden, yorumlarını sonraya saklayarak çıkmak demekti. 100 metre kadar sessizce yürüdükten sonra dilleri çözülmeye başlamıştı.

John: Eee, ne diyorsun?

Andy: Çok sıkıcıydı! Neden bu kadar sıkıcıydı?

John: Bilmiyorum, tamamında uyudum.

Andy: John, söylesene neden kimse iyi film yapmıyor?

John: Bilmiyorum, Andy. İyi film nasıl olmalı sence?

Andy: Bilmiyorum. Sıkıcı olmayan film, iyi filmdir.

Ve iki arkadaş Atölye'ye, olağan partilerine doğru yola koyuldu. Andy'nin gelişinden önce, dedikodu çoktan ulaşmıştı bile.

Andy?

Andy bu akşam burada mı?

Hani nerede?

Nerede gördün onu?

O olduğundan emin misin?

Neye benzediğini biliyor musun?
O olduğunu nasıl anladın?
İşte orada, o peruğun içindeki yalnızca o olabilir.
Hadi gidip tanışalım!

Atölye'nin kapısına henüz varmıştı ki, Andy'nin etrafı dört kişiyle çevrildi. Ekose desenli tişörtler giymiş, yontma çerçeveli gözlükler takmışlardı. İnanılır gibi değil, hepsi Das marka spor ayakkabı giymişti, tek çizgili ayakkabılar genç ve epey genç sanatçılar arasında çok popüler olmuştu. Kılıksızlardı, saçlarının bir stili yoktu, ama sahiden kimdi bunlar? Sözüm ona sanatçıydılar. Bir sanatçı kolektifinde bir araya gelmeye uygun, epey genç sanatçılar.

Sanatçı kolektifi, –elbette sohbet sırasında daha fazlasını öğreneceğiz– amacı yeni bir jenerasyon sunup yeni ortaya çıkan duygulanımın nabzını ölçmek, kesişim ve ayrışım noktalarını işaretlemek ve evrensel sahnedeki etkisine iştirak etmek olan bir sergiye davet edilmişti. Genç yaratımla olan bu güçlü bağlantıda, mevzu, onun sürekli devingenliğini, bir nizam olmaksızın bir mecradan diğer mecraya, bir disiplinden diğer disipline, durmak bilmez yer değiştirişini görünür kılmaktı.

"Tebrikler!" dedi Andy.

Platformunun arkasındaki *DJ* değişti. Ses daha gürültülü, daha yoğun ve daha sert oldu. Epey genç sanatçılar, geliştirmiş oldukları sanat görüşlerini sert müzikal bir arka plan eşliğinde formüle edip" bunu doğrudan gümüş peruklu dinleyicinin duyu kanalına fısıldadılar. Bir elini omzuna uzatarak fiziksel bir bağlantı kurduğu dinleyiciyle aynısı. Andy, birbiriyle yarışan bas sesleri yüzünden pek bir şey duyamıyordu, tüm çabasına rağmen yalnızca birkaç hece seçebiliyordu, onların arasında da bir bağlantı kuramıyordu. Doğruyu söylemek gerekirse, hiçbir şey anlayamamıştı. *DJ* kollarından birini kaldırdı, böyle-

ce insanlar ellerini havaya kaldırıp dans etmeye başladı. Andy, dostane bir bakış arıyordu. Açık yüreklilikle, kendisini bu diyalogdan kurtaracak bir yol arıyordu.

Sahi, John ne âlemde?

Neredeydi? Ne yapıyordu?

Andy, onu son gördüğünde, John bir şeyler yiyip çevresine şakalar yapıyor, henüz tanıştığı yeni arkadaşlarla konuşuyordu. Ona sorular soruyorlardı. Ne işle meşgul olduğunu sordular. John, büyük bir kahkaha patlatıp, "Uyumakla" dedi.

Epey genç sanatçıların hâlâ söyleyecek bir şeyleri vardı. Bağıra bağıra soruyorlardı: "Andy, senin elinde neler var? Bir projen var mı? Haber var mı? Bize verebileceğin bir iletişim adresi var mı? Bizim arkadaşımız olmak ister miydin?"

Andy: Şey...

(...)

Kusura bakmayın, Andy'nin derhal birini görmesi gerek.

Sizinle tanıştığına memnun oldu.

Bizi gelişmelerden haberdar edin.

Saygılarımızla.

Sonra görüşürüz.

Öpüyoruz.

Andy, kendini tesadüfen dans pistinde buldu, birkaç ritmik adım atar gibi oldu ve çevresine baktı. Etrafta genç sanatçı yoktu. Yine de onun durumunda dikkatli olmak gerekiyordu. Profesyonel bir sanatçıya dönüştüğünden beri her konuşmanın içindeydi. Sanatçıların çoğu onunla konuşmak istiyordu, böylelikle onu tanıdıklarını ya da –daha da sinir bozucusu– birlikte bir sergi planları olduğunu söyleyebileceklerdi. Andy gözlerini devirdi ve yeni Adidaslarının leke içinde olduğunu gördü. Allah'ın belası sanatçı kolektifi.

William ve Bob bakışlarıyla onu izliyordu. Jonas da kayda alıyordu.

William: Ne yapacağımızı biliyorum. Rezalet çıkartacağız. Burada bulunan kalabalığın yardımıyla, talihsiz bir hadiseymiş gibi görünecek. Bana güvenin, doğru düzgün yapabilirsek inanılmaz bir şey olacak.

Bob: Pekâlâ!

Sahiden, John nereye kayboldu? Andy, John'un vestiyere dönüşmüş yatak odasına baktı. John orada değildi ya da yeni bir bedene girip cekete dönüşmüştü. Andy diğer odaları dolaştı, Bob'un yatak odasına, William'ın yatak odasına baktı (Bu sırada –asla tahmin edemezsiniz– kimi tam iş üzerindeyken gördü, üzgünüm gerçekten söylemem). Ama John hâlâ yoktu. Andy, kendisini huzursuz hissetmeye başladı. Buna bir de teninin neredeyse fosforlu beyazlığını da ekleyelim, bir spot lambanın altından geçip Atölye'ye geri dönerken ışık, yüzüne bir şaplak indirdi.

"Aman Tanrım!" diye bağırdı biri, "Bir hayalet!"

Andy, banyoya gitti, hay aksi, hela için sıra bekledi; hiç belli olmazdı, her halükârda burası John'un pratik yapmaktan hoşlanacağı bir yerdi. Ne var ki, John helada değildi, dışarı doğru sıvışan kişi Eddie'ydi. O çıkınca, içeri Andy girdi. Klozetin önünde dikilerek çükünü dışarı çıkardı ve işemeye çalıştı. Olmadı. Orada başka ne yapabilirdi? İçgüdüsel olarak otuz bir çekmeye başladı. Tartışmaya açık güdülenimi yüzünden, bu mastürbasyonun başarısız olacağı besbelliydi. Andy fikrini değiştirdi. Fermuarını çekti, herkesin ölümüne dans ettiği odaya döndü. Dans pistinin kenarından, William ve Bob ona el salladı. Andy, onları başını sallayarak yanıtladı.

Bob: Ya peruk değilse?

William: O zaman, kendi doğal saç rengi ışıltılı gümüş demektir.

Andy, kendisini seven John'un, ona söylemeden partiden ayrılabilmesini kabul edemiyordu. Üstelik en azından bitkinliğini, sıkılmışlığını ya da ani bir yorgunluk hissettiğini belirten tek bir söz bile söylemeden. John, neden böyle yaptın? Madem beni seviyorsun, neden beni burada yalnız bıraktın?

Eddie: Dans eder misin?

Andy: Bir zamanlar ederdim, artık etmiyorum, dans ederken geçirdiğim o korkunç kazayı hatırlasana...

Eddie: Hiçbir şey duyamıyorum! Ne kazası? Hadi ama, bahane istemiyorum!

Andy: Peki, tamam. Hadi dans edelim.

Eddie, kâküllerini oynatarak dans ediyordu. Yalnızca onun yapabileceği bir danstı bu: Önce kâkülleri hareket ediyor, ardından da vücudu bu hareketi takip ediyordu. Andy, bu dansı beceremedi. O, Andy stilinde dans etmekten memnundu; esnek bir kolon gibi, gergin bir boyunla kıçını sağa sola döndürüyordu.

William kadehini Bob'un eline tutuşturdu. İlerledi ve planladıkları çirkin oyunu düşünüp bir kahkaha patlattı. William, sırtı ona doğru dönük olan Andy'ye yaklaştı. Kimse Andy'nin peruğuna dokunmamıştı. Örneğin, John'a da yasaktı bu. John, Andy'nin saçlarının dinsel bir obje, bir tabu ya da müzedeki bir parçayla aynı değerde olduğunu düşünürdü daima. Yani, asla el süremeyeceği türden şeyler barındıran bir kategori içinde yer alıyordu.

William gülünç bir biçimde dengesini kaybetti, dans pistine doğru sendeledi, önce birine çarptı, sonra birine daha, sonra bir diğerine ve bir, iki, üç metre sonra elini Andy'nin kafasına dayayarak dengesini yeniden sağladı.

Peruk yerinden oynadı, kafatasının arkasından aşağı doğru kaydı. Bu, sahibinin alnını ve kazınmış şakağını net bir şekilde görmek için yeterliydi. Eddie dans etmeyi kesti, elini ağzına doğru götürdü. O piç kurusunu gör-

memişti, ona kalırsa daha kötüsü olabilirdi. Eddie kısa bir an için kahkahasını tutar gibi oldu, ama bir saniye sonra patladı.

"Olamaaaaaaaaaaz" gülmekten kırılıyordu.

William kekeliyordu.

Üzgünüm.

Eeeöö...

Yanlışlıkla oldu.

Ne salak ama

Andy peruğunu yerine koydu ve John'un odasına gitti. Diğer davetlilerin ceketlerinden oluşan yığının içinde kendi deri ceketini arıyordu, o sırada John'un ceketlerin altında horladığını gördü.

John: Andy! Neler oluyor?

Andy: Gidiyorum, yatma vakti geldi.

John: Burada uyumayacak mısın?

Andy: Bitti. Beni bir daha bu dairede görmeyeceksin. Beşli grup sona erdi.

O esnada, Eddie daha da ateşli bir şekilde dans etmeye başladı. Harika vakit geçiren biri gibi davranıyordu, ama aslında, derinlerde...

Çok yakında bir gün, o uyuşturucular onu yok edecekti.

4

John, uyandığında nerede olduğunu bilmiyordu. Tek renkli tavana bakakaldı, duvarlarda fotoğraflar ve çizimler asılıydı, kitap ve gazeteler komodinin her iki tarafına dağılmıştı. Zeminin üzerindeki toz tabakasını fark etti ve kendisine bu dertop olmuş pantolonun kimin olduğunu sordu. Hafif bir rüzgâr, yüzünü yalayıp geçti. Kafasını kaldırdı, ne mavi ne de beyaz gökyüzünü çerçeveleyen hafif yarı açık pencereyi gördü. Uzun ve yankılı bir esnemenin sonunda evde olduğunu anladı. Hatta tam olarak söylemek gerekirse, kendi odasında, kendi yatağındaydı.

Kalkınca, bir çeşit meditasyonla bağlantılı bir seans yoga yaptı. Ağzının tadına yeniden kavuştu, enerjisini

yeniledi, yemek yedi, yıkandı, dikkatlice kıyafetlerini seçti. Telefonunun ekranında görünen saate baktı. Ve sonra yatağına döndü.

John, şüphesiz ki yetenekli ve gelecek vadeden bir şairdi, fakat her şeyden önce işsiz, kimse tarafından okunmamış, hiçbir şiiri yayımlanmamış bir şairdi. Ayrıca John'un dikkat edilmesi gereken bir problemi vardı: Öğleden önce kalkamıyordu. John, aslında ikinci bir problemden dolayı daha da çok muzdaripti: Öğleden sonra vücudu şekerleme yapmak istiyordu. Yine de bu ikinci problem, birinci problemle bağlantılı olan üçüncü problem olmaksızın o kadar da kötü sayılmazdı (Ki bu durumda birçok kişi, ateş olmayan yerden duman çıkmayacağını söylerdi): John, her gecesini tamamen boşa harcayarak noktalardı.

Bir gün önce ağzına ne koyduğunu bilseniz, ondan bir sonraki sabaha dek hiçbir şey beklemezdiniz.

Sabah: Bu sözcüğün ne anlama geldiğini neredeyse unutmuştu. Olur da tesadüfen gözlerini açar ve o sıra sabah olduğunu görürse, kendine aslında sabah diye bir şey olmadığını söyleyip uykusuna geri dönerdi. Öğlen bitene dek de ondan bir şey duyamazdınız.

Eğer John'a kalsa, sadece uyurdu. Bu yüzden neredeyse hiçbir şey yapmıyordu. Zamanını yiyip içerek ve uyuyarak geçiriyordu.

Sonuç olarak, başka şeylere harcayacak vakti yoktu. John, artık bir şey okumuyordu. John, artık şiir okumalarına katılmıyordu. John, artık Halk Şiiri Merkezi'ne ayak basmıyordu. Dergilerden şiirlerini yayımlama teklifleri geliyor; ücret, yemek, içki, gecelik konaklama karşılığında şiirlerini okuması için şiir derneklerinden davetler alıyor ama aldırmıyordu.

Sürekli olarak yatağına gittiğinden beri, yazmayı bırakmıştı. Bazı akşamlar aklına bir şiir geliyordu, ama şiir gece

boyunca ondan kaçıyordu ve ertesi sabah aklında hiçbir şiir kalmıyordu. Kafasında ancak öldürücü bir migren oluyordu.

John gözlerini açtı, onları avucuyla ovuşturdu. Bir kolunu hareket ettirdi, nefes aldı, öksürdü, homurdandı, kafasını kaşıdı. Böğürtlen renkli telefonunda kırmızı rakamlarla gösterilen saatin anlamını çözdü. 02.07. Şimdi ne yapacaktı? John kalktı, ellerini beline koydu, esnedi, ayaklarını mutfağa doğru sürüdü, kendisine güzel bir kahve yaptı ve içti, sonra yatağına uzanmak için geri döndü, dün geceyi hatırlamaya çalışarak tekrar ve tekrar esnedi.

O gece John uyurken, Andy onu seyretti, arkadaşının başında nöbet tuttu ve her sabah olduğu gibi yataktan erken ve neşeli kalktı.

John'un yatak odasındaki telefon çaldı. Normalde John, Andy'ye gecesinin nasıl geçtiğini anlatırdı. Ama sözü Andy aldı.

Bugün, Andy'nin sergi günüydü.

Eleanor, Andy ve John'un sergisi *Uyuyan Adam*'ı takdim etmekten dolayı mutluydu.

Uyuyan Adam, halihazırda epey farklı yerlerde, uyumak için pek de uygun olmayan çeşitli durumlarda uyumuştu. Ama henüz bir sanat galerisinde, açılış akşamında uyumuşluğu yoktu. Bu, onun için bir ilk olacaktı. Bu nedenle oldukça motive olmuş bir şekilde geldi. Sanatçı, yere bir döşek atarak mekâna yerleştirilmiş bir yatak tasarladı. Uzanmasını rica ettiler. Uzandı. Herkes onun uykuya dalmasını bekliyordu. Uykuya daldı. Uyurken kamera kayıttaydı.

Buradaki amaç, adamın uykuya dalışıyla başlayan ve uyanmasıyla sona eren bir film yapmaktı. Aynı zamanda amaç, filmin üretimi ve genel sunumu arasında hiç ara

vermemekti. Film tek çekimle tamamlanıyordu, yani kesme ya da düzenleme yoktu.

Uyuyan Adam, uyanınca çekim sona eriyordu; şimdi doğrudan filmi sergileme vakti.

Film günde bir kez gösterilecekti, tek gösterim. Mekânın açılış saatlerini film belirleyecekti: Sergi açılacak, gösterim başlayacak, film sona erecek, sergi kapanacak. Sergi altı hafta sürecekti, hafta sonları açık olmakla birlikte, salı günleri kapalı olacaktı. Sergi saatleri, açılış akşamındaki özel gösterimden sonra açıklanacaktı.

Andy, *Uyuyan Adam* rolünü arkadaşı John'a vermeyi seçti. John bir şairdi, şu an için işsizdi ve ayrıca uykusu ağırdı. Eğer John'un her durumda –yüksek sesli bir partide, restorandaki bir masada, telefon konuşması sırasında, otobüs beklerken, tuvalette otururken, okurken ya da sevişirken– uyuyabildiğini görme fırsatı olmamış olsaydı, onu bir sanat galerisinde uyutmayı asla düşünemeyeceğini içtenlikle söylüyordu.

Andy, John'dan *Uyuyan Adam* rolünü canlandırmasını isteyerek arkadaşının en usta olduğu konular hakkında ona bir iş yaratmıştı: daimi yorgunluk, geçmek bilmez uyku isteği, uyumaktan zevk almak, vücudunu dinlendirmek. Hassas bir işti ama yine bir işti, daha çok genellikle çalışmakla ilişkili faydalar sağlayan küçük bir iş: profesyonel yaşamın keyfi, özsaygının yeniden keşfedilmesi ve yaşam şartlarında maddi bir iyileştirme.

Andy, John için "Uyumuyorum, Çalışıyorum" başlıklı bir metin kaleme almıştı. İsteyen herkes tüm sergi boyunca resepsiyondan temin edebilecekti.

Binanın zemininde ışıklı dikdörtgenler belirdi. Binanın varlığı, bu dikdörtgenlerden fark edilebiliyordu. Büyük bir şehir, bu dikdörtgenlerin çokluğu sayesinde gecenin karanlığında seçilebilirdi. Uzak bir mesafeden bakıldığında silik ve bulanık hatlara sahip noktalar olarak, yakından bakıldığında ise mobilyalar ve karakterlerle ailevi sahnelerin oynandığı ışıklı kutular olarak görülüyorlardı. Biri eve geliyor, soluğunu dışarı veriyor, kapıyı kapıyor, kıyafetlerini değiştiriyor, çantasını boşaltıyor, bir gazete alıyor, gazeteyi sehpanın üzerine bırakıyor, televizyonu açıyor, sesini kısıyor, müzik açıyor, pencereyi açıyor ve bir sigara yakıyor.

Akşam çökünce, sokak lambalarının yanması iki ya da üç dakikayı buluyordu. Onların yanmasını beklerken, kamusal alan karanlık ve potansiyel olarak tehlikeli bir hale bürünüyordu. Bu süre zarfı tekinsizdi; düşüncelerin kötüleştiği, vukuatların pusuda beklediği, suçun kendisini hazır hale getirdiği bir periyottu bu. Ve sonra bir ışık kümesi çıkıveriyordu. Sokak ışıkları geceyi gündüze çeviriyordu. Caddeler, bulvarlar ve parklar bir kez daha ışıklı, mutlu ve güvenli bir yere dönüşüyordu. Yayalar ışıktan yürüyor, kameralar etrafı kolaçan ediyordu; *M*üze'nin ön tarafı tamamen belediyeye ait ışıklara bürünmüştü.

Bu açılış akşamında galerinin konukları ve adları meçhul açılış müdavimleri, herkes oradaydı. Etkinliğe uygun giyinmişlerdi: sade ve ihtiyatlı bir şıklık. Kıyafetlerin rengi ve kalıbından çok, kumaşına ve kesimine önem vermişlerdi. Ziyaretçilerin büyük bir kısmı, ne görüşlerini iyileştiren ne de onları güneşten koruyan spor gözlükler takmıştı. Numarasız gözlüklerdi bunlar, sadece görüşü bozukluk numarasına en yakın tam sayıya yuvarlayacak şekilde düzelterek standartlaştırmayan bir gözlük takmanın hazzı için takmışlardı. Bazıları, boyunlarının arkasına dövme olarak yazı yazdırmıştı. Bu yazılar çeşitli dillerde yazılmışlardı, alfabeler oldukça değişikti, öyle ki tüm dilleri anlayıp tüm harfleri okuyabilmek için, yalnızca bu yazıları karşılaştırmanız yeterliydi. Ziyaretçilerin bunları nasıl okuyup anladığını bilmek güç.

Sadece beş dakika önceye kadar galeri neredeyse boştu, şimdiyse birden herkes buraya doluşmuştu. Konuklar aynı anda gelmişti. Eleanor, hepsini karşıladı. Evet, hepsine küfür ediyordu ama en azından konuşuyordu. İyi akşamlar pislikler, hoş geldiniz bok kafalılar, neden hepiniz cehennemin dibine gitmiyorsunuz! (Gülüyordu.) Konukların ve ziyaretçilerin tümü, ellerinde bir kadeh bir

şeyle bir araya toplandı; bir şey olmasını beklerken, aşağı yukarı *M*üze'de yapılacak açılış gecesi hakkında atıp tuttular. İlk kadehlerini alınlarına ya da daha da yukarıya dek kaldırıp, "Şerefimize!" dediler ve kadehlerini dudaklarına götürdüler. Ardından bir dikişte hepsini içtiler. İkinci kadehe geldiklerinde bununla daha fazla vakit kaybetmeyip doğruca önemli olan kısma, yani sanatsal çevrelerle ilgili çene çalarken olabildiğince içtikleri kısma geçtiler.

Eleanor, gelip konukların arasına katılması için Andy'ye işaret etti. Andy yaklaştı ve onlara katıldı; Eleanor, Andy'yi takdim etti.

Andy'yi tanıyor musunuz?

Şu ana dek sadece ismen.

Kusura bakmayın, tanışma faslını sonraya bırakacağız. Çünkü John çıktı. Gözleri –eğer böyle denebilirse– kuduz bir tavşan gibi kırmızıydı. John içkiliydi, yani değişik bir durum yoktu. Hatta bu sefer, içkili olmak doğrudan teşvik ediliyordu. Bu akşam galeri, iyi içmenin oldukça iyi uyku yapma durumunu ele alıyordu.

Gerard ve Gerard oradaydı, yani her biri yalnızca onun olabilecek yerde duruyordu. Biri gününe göre ışığı ayarlıyor, öbürü kamerayı işletiyordu. Konuklar içkilerini bitirdi, konuşmalar uzadı, sözcükler arasında boşluklar oluştu, cümleler havada asılı kaldı, sesler sessizliğe büründü. Görünüşe göre zamanı geldi, az sonra başlayacak.

Ne diyorduk? John, beyaz odanın ortasına doğru ilerledi, yatağa uzandı, üzerinde pamuk-sentetik karışımı bir tişörtle pantolon ve üç çizgili spor ayakkabı vardı. Örtüyü üzerine çekti, gözkapaklarını indirdi, yatağın içinde döndü ve yerleşti.

Adam *M*üze'nin odalarından birinde uykuya daldı.

Sergi başladı.

Beyaz duvarlı, yüksek tavanlı, zemini cilalı odaya girin. Önceden bu odanın pencereleri vardı, ama yeni sahibine göre pencereler gereksizdi. Bu yüzden, odanın yeni kullanım amacına uygun olarak kapatıldılar. İnsanlar önceden burada pencere olduğunu unuttu. Şimdi pencereler görünmez olmuştu, beyaz duvarlarla sindirilmişlerdi. Yine de bir gün tekrar ortaya çıkmaları mümkündü.

Odaya düzenli bakım yapılıyordu. Yakın zamanda boyanmıştı; kokusuz bir boya kullanılmış olsa gerekti; çünkü oda herhangi bir şey kokmuyordu. Hiçbir anlamı olmayan, nötr bir kokusu vardı. Duvarların temiz, pürüzsüz ve parlak olduğu söylenebilirdi, ama aynı zaman-

da olabildiğince beyaz, bomboş olduğunu da eklemek gerekir. Üstelik onlara baktıkça, tam aksini düşünmek için daha fazla nedeniniz olurdu. Ya duvarlar tamamen beyaz ya da bütünüyle boş değilse, ya hepsi gri hissi veren bir beyazsa? Bu beyaz-griliğin, yapılan boyaların müteakip katmanları sonucunda oluşması muhtemeldi; duvarlardaki delikler doldurulmuştu; yazıların, burada daha önce sunulan şeylerin izleri boyayla kapatılmış, bir sonraki şey için örtülmüştü.

Zemin, kitap sayfaları gibi pürüzsüzdü. Ne var ki kalitesizdi. Kitap sayfaları gibi. Mekân yeni değildi, yenilenmişti, bir şeye ev sahipliği yapmak için hazırlanmıştı. Bazen beyaz, bazen beyaz-griydi. Tavandan gelen yapay ışık kaynağı, *Uyuyan Adam*'ı gösteren özel sahne ışığıyla tamamlanmıştı. Odanın penceresi yoktu. Mekân, küp şeklindeydi.

Gece, *M*üze'nin galerisinde ilerliyordu, bu süre boyunca insanlar konuştukça konuştu. Gecenin ilerleyişi en sonunda kimi konukların esnediği, kiminin ayrıldığı, kimininse kaldığı ana geldi. Ve ardından hemencecik, aniden, kendiliğinden sabah oluverdi. Konuklar üzgündü, fakat gerçekten gitmeleri gerekiyordu. Memnuniyetle daha fazla kalmak isterlerdi ama yapacak işleri vardı; her ne kadar burada konuk olsalar da başka zorunluluklar onları çağırıyordu. İşsiz güçsüz insanlar değillerdi. Tam zamanlı çalışıyorlardı. Uyuyacak vakitleri bile yoktu. Onlar şair değildi. Uyuyan şairli bu gösterim iyi, güzeldi; ama her insanın uyuyan bir adamın uyanmasını bekleme lüksü yoktu. Hareketli bir yaşam onları bekliyordu. Gece boyu süren bu aktiviteden sonra, profesyonel aktivitelerini gerçekleştirdikleri yerlere dönüyorlardı. Bazıları uyurken, onlar kârlı işler yürüteceklerdi.

Zaman ilerliyor, John'un uyuyarak diğerlerininse uyanık bir şekilde bekleyerek geçirdiği zamana dönüşüyordu.

Sergi, kendi rotasını takip ediyordu; uyuyarak geçirilen saatler, geçen zamanı idare eden mali kurallara göre birikiyordu, ama aslında kimse bunun gerçekten farkında değildi: "Zaman geçiyor" diyorlardı ve zaman acımasızca geçip gidiyordu. John uyansa belki de iyi olacaktı, ama nasıl? Horluyor, pardon çalışıyordu.

Gerard: Ne yapacağız? Büyük harflerle "SESSİZ OLUN" yazan bir pankart bırakalım mı? "SESSİZ OLUN, ÇEKİM DEVAM EDİYOR. SESSİZ OLUN, ADAM UYUYOR?" Ya da galeriyi kapatalım? "GÖSTERİM SÜRESİNCE GALERİ KAPALIDIR?" Ya da dürtsek mi? Uyandırsak mı?

Eleanor: Hiçbir şeye dokunmayacağız. Protokol oldukça açık: *Uyuyan Adam* kendi kendine uyanacak. Galeri, şairin uykusunu desteklemekle yükümlü. Uyuduğu sürece, burası açık kalacak. Günün 24 saati açığız.

Gerard: Er ya da geç, John gözlerini açacak. Buna şüphe yok.

Andy: Gün doğmadan neler doğar.

Ertesi gün, uyku ve sinematografik durgunluk açısından oldukça benzerdi. Hiç olmazsa, bir önceki günle tamamen aynı değildi. Çünkü bir sonraki gündü, başka bir gün. Gösterimin yeni günü doğmak üzereydi, *Uyuyan Adam*'ın hayatındaki ikinci gün. Kayıt devam ediyordu.

Andy: Bu sergi bir fiyasko, sadece fiyasko değil, üstelik rezalet!

Sanat eleştirmenleri meydana çıktı, sürü halinde geliyorlardı. Bu metropolde nasıl bu kadar çok sanat eleştirmeni olduğuna dair Eleanor'un hiçbir fikri yoktu. Hay Allah kahretsin! Nasıl böyle çoğalıyorlardı?

Sanat eleştirmenleri galeriye giriyor, resepsiyona yöneliyor ve "Merhaba" diyorlardı, resepsiyonist ise, "Mer-

haba, geldiğiniz için teşekkür ederiz, bir bilgi formu alın, Andy'yi tanıyor musunuz?" diyordu.

"Öncelikle gösterimi görmeyi tercih ederiz."

"Pekâlâ, o zaman sizi yalnız bırakayım."

"Teşekkürler" diyordu sanat eleştirmenleri, iş üstünde bir sanat eleştirmeni edasıyla, meraklı gözlerle bakınıp kollarını sarkıtmış halde, odayı küçük adımlarla dolaşarak.

Gezinti tamamlandı; eleştirmenler, arkadaşlarını bulacaklarından ya da arkadaşlarının yokluğunda bilgi temin edeceklerinden aşağı yukarı emin oldukları resepsiyon masasına gelip oyalandılar.

"Ee, ne düşünüyorsunuz?" diye sordu galeri sahibi.

"Mutlaka görülmesi gereken bir şey" dedi eleştirmenler.

"Bir içki alın, anlatın" dedi galeri sahibi, nefesini tutarak.

"Pekâlâ, bir açıdan bakıldığında uyanmayan bu adam, bu sergi, beklentilerin önüne geçiyor, sanatçının istediği protokolü baltalıyor. Bu değişik, farklı bir şey, inkâr etmiyoruz, merak uyandırıyor, ilgi çekici. Nasıl sonuçlanacağını bilmiyoruz. Bu da şüpheli bir beklenti oluşturuyor. Hayır... Bu harika. Ama aynı zamanda..."

"Aynı zamanda ne?" diye sordu galeri sahibi, hızla soluğunu dışarı vererek.

"Aynı zamanda, ne düşünmemiz gerektiği konusunda kararsızız. Ayrıca hazır lafı açılmışken, sanatçı bu durum hakkında ne düşünüyor?"

"Andy'yi çağırın" dedi Eleanor.

Andy?

Andy!

Andy: Bilmiyorum. Fiyasko.

Koleksiyonerler geldi. Bir kısmı şahsi koleksiyonerdi; bazıları da kuruluşlar, şirketler için, bazıları da kendisi

için çalışıyordu. Kimileri tanınmıştı, kimilerini ise daha önce kimse görmemişti. Galeri sahibi gezintiye rehberlik ediyordu. Eleanor, bir miktar düşünceli ve geniş, bir miktar kısa ve içten mimiklerle serginin yegâne niteliğini vurgularken koleksiyonerler ellerini arkalarında bitiştirmişti. Hiçbir şey söylemediler, en azından anlaşılabilir hiçbir şey, yalnızca kendilerinin anlayabileceği türden homurtular çıkardılar, koleksiyoner homurtusu. Gözlük çerçevelerini burun kemiklerinin üzerinde sakince kaydırıp oynattılar, bir parçayı incelemek için avantajlı olan alçak açıdan görebilmek için çenelerini eğip gözlerini kaldırdılar. Koleksiyonerler, ceplerinin dibinde bulunan anahtarlarla oynuyor, galeri sahibinin yorumlarını kafalarını sallayarak onaylıyor, sonra bir kez daha homurdanıyor, kollarını salıp sonra tekrar bitiştiriyor, dostane biçimde el sıkışıp, samimice öpüşüyor ve etraftan gelen selamlara ellerini kaldırarak karşılık veriyorlardı. Ardından yine galeri sahibinin açıklamalarına dönülüyordu. Ve ellerini çenelerine götürüp, "Hım, hımm. Evet, evet. Anlıyorum. İyi, iyi" diyorlardı. Sergi koleksiyonerlerin hoşuna gitti mi? "Sadece biraz..." Biraz ne? "Bu uyuyan adam, evet, bunun güzel, ilgi çekici ve özgün bir çalışma olduğuna şüphe yok; bir ilgisizlik söz konusu değil ama iki saniye bir düşün, uyuyan bir adam nasıl satın alınır ki?"

İlk ziyaretçiler geldi. *Uyuyan Adam*'ın yattığı yatağı keşfedip, "Bu adam kim?" diye sordular. Bu adam yaşayan bir şair. Hmm, yani uyumadan önce yaşayan bir şairdi, şimdi aynı şeyi söylemek güç. Neden uyuyor? Çünkü uyumasını istediler. Neden uyanmıyor? Kimse bilmiyor. Hasta mı? Hayır. Komada mı? Hayır. Ölüyor mu? Son derece sağlıklı; nefes alıyor, kalbi atıyor. Ne düşünüyor? Ne düşlüyor? Neden bu geri çekiliş? Hâlâ bir şair mi? Uyuması için para ödediler mi? Bu işten eline ne geçiyor

bilmiyoruz. Neden uyuyor, ne düşünüyor, ne düşlüyor, tabii eğer hâlâ şiirle ilgileniyorsa? Yalnızca bedeninin orada olduğunu biliyoruz ve elbette uyuması için kendisine ödeme yapıldı. Daha fazlasını öğrenmek için, *Uyuyan Adam*'ın uyanması ve bize anlatması gerekiyor.

Andy: Bence John, hoşuna giden bir iş buldu, bırakmak istemeyeceği bir iş.

İlerleyen haftalarda insanlar geceleri uyumayıp tek başlarına, arkadaşlarıyla ya da aileleriyle, sabahki uyanışına tanıklık etme umuduyla *Uyuyan Adam*'ı görmeye geldiler. Uyku vakti, işten sonra, önce ya da iş saatleri arasında ortaya çıkıyorlardı. Ziyaretçiler bir süre kalıyordu; yanlarında atıştıracak bir şeyler, çocuklarına oyuncaklar, kendileri içinse sıcak ya da soğuk içecekler, kitap ve gazeteler getiriyorlar ya da bir şey almadan gelip bir mola veriyorlardı.

Sanat galerisi hiç de fena değildi, sevimli bir havası vardı, hoş kokuyordu, huzur vericiydi; yastıklardan bir yatak yap, canının istediği kadar orada kal, kimse bir şey

sormaz, birileriyle tanışmak istersen tanışabilirsin; vakit geçiyor, seans limitsiz, hiçbir şey olmuyor, bir adam uyuyor, olan tek şey bu; kimse bir şey beklemiyor, zaman ilerliyor, kimse zamanın ilerlediğini görmüyor.

Uyuyan Adam: Sona yaklaşıyor!

Bir hafta içinde, *Müze*'de başka bir açılış olacaktı. Koleksiyonerler galeri sahibini aradılar. Üzerinde bir miktar daha düşünmek isteseler bile, bu parçaya büyük bir ilgi duyduklarını ilettiler. Galeri sahibine onları gelişmelerden haberdar etmelerini söylediler, Eleanor da iyilik olsun diye ayrıntıları konuşabilmek için onların *Müze*'ye gelmesi konusunda ısrarcı oldu. Koleksiyonerler telefonu kapadı ve durum hakkında daha fazla bilgisi olan kişilere –eleştirmenlere, küratörlere, enstitü direktörlerine– danıştılar. Bu parçayı sahip oldukları diğer parçalar arasında canlandırmak için ellerinden geleni yaptılar.

Düşünme süreçlerinin devam ettiğini bildirmek için tekrar galeri sahibini aradılar. Derken birden, bir koleksiyoner *Uyuyan Adam*'ı satın almaya karar verdi.

Ne? Onu bu şekilde satın alıyor, şimdi satın alıyor, canlı olarak satın alıyor; onu paketleyip, kendi özel koleksiyonunun beklediği depoya götürmek için bir an önce bir taşıyıcı getirtmeye hazır, bekliyor. Bir koleksiyoner, tıpkı diğer koleksiyonerler gibi (Birbirleriyle yarışmaktan daha iyi bir şey bulamazlardı ve bu da fiyatı yükseltirdi), harcayacak parası olduğunu açık ediyordu. Ama o koleksiyoner hâlâ en yüksek fiyatı vermeye hazırdı. *Uyuyan Adam*'ı koleksiyonuna katmaya büyük önem veriyor gibiydi. Oldukça kararlı ve oldukça varlıklıydı. Satışı sonuçlandırmanın vakti gelmişti, ya şimdi ya hiç. Eleanor ve Andy aslında film kaydını satmayı düşünmüştü. Ama çekim sürecindeki bir filmi nasıl satabilirsiniz ki?

Sergi altıncı haftasındaydı, *Uyuyan Adam*, hâlâ uyuyordu ve artık onu 24 saatten az bir süre içinde uyandırmak kaçınılmazdı. 24 saat içinde, ortalığı temizleyip duvarlara bir kat beyaz boya sürecek biri gelecekti. Ve sonra duvarlar bir sonraki sergiyle ilgili şeylere bürünecekti. Bir müddet düşündükten sonra Eleanor parçayı olduğu gibi satmaya karar verdi, yani John uyur halde kayıttayken. Peki, Andy bu durum hakkında ne söyledi?

Eleanor: Andy bir şey demedi, onu bilirsiniz, ona fikirlerimizi söyleriz ve o da yalnızca "Hımm, hmm" der, bize göre bu "hımm", "evet" demek ve "evet" satıyoruz anlamına gelir, işte biz de satıyoruz.

Ve *Uyuyan Adam* satıldı.

RrRrRrRrRrRrRRrR

RrrrrrRrrrrrRrrrrrRrrrrrRrrrr

RrrrrrrrrrfffffffffffffffffRrrrrrrrrrfffffffffffffff

RrrrrrrrrrruuuummmmmmmmmpfffRrrrrr

Ffffffffffffffffffffffffffffffff

John bir şair. Ama hemen hiç şiir yazmıyor çünkü uyumakla meşgul. Andy bir sanatçı. Eh, tabii sanatı insanların istemediği şeyleri yaratmak olarak tanımlarsak. Peki, ya bu ikilinin yolları kesişirse?

Cyrille Martinez'in 1960'lı yılların başında New York New York'ta geçen hikâyesi, tamamen ironik ve mizahi bir dille örülü. Bu "tuhaf" roman hem Andy Warhol ve John Giorno'nun hayatlarına önemli bir tanıklık hem de rüya kent New York'taki sanat camiasına alaycı bir bakış.

"Paris'in tahtını elinden alan ve 20. yüzyıl sanatının başkentine dönüşen New York... Martinez, Warhol'un aynasını bizzat Warhol efsanesine doğrultarak, müphem rivayetleri ve çağdaş edebiyatın içinde var olan fakat solmaya yüz tutmuş dedikoduları canlandırıyor. Sonuç ise nefis bir imgesel şölen, tıpkı New York New York'un kendisi gibi: Hiçbir şey gerçek değil fakat her şey serbest."

Kenneth Goldsmith

AYRINTI • YERALT
ISBN: 978-605-
9 786053 1